

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Jenna Minkkinen

Saavutettavuus osana festivaalin monimuotoisuutta

Case Provinssi

Opinnäytetyö

Kevät 2021

SeAMK Liiketoiminta ja Kulttuuri

Kulttuurituottaja (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituottaja (AMK)

Suuntautumisvaihtoehto: Tapahtumatuottaja

Tekijä: Jenna Minkkinen

Työn nimi: Saavutettavuus osana festivaalin monimuotoisuutta

Ohjaaja: Satu Lautamäki

Vuosi: 2021

Sivumäärä: 67

Liitteiden lukumäärä: 2

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on perehtyä saavutettavuuteen ja sen avulla tapahtumissa toteutettaviin toimenpiteisiin, joilla pyritään mahdollistamaan tasa-arvoinen tapahtumaelämys erityisryhmille ja muille tapahtumakävijöille. Saavutettavuus on laaja ilmaisu ja kattaa alleen useita yhteiskunnallisia toimia, joita tässä työssä tarkkaillaan tapahtumien osalta. Opinnäytetyö sivuaa myös lain ja asetusten määräämiä velvoitteita saavutettavuuden edistämisestä ja valvomisesta. Tämän lisäksi opinnäytetyössä tutkitaan saavutettavuuden merkitystä erityisryhmän parissa ja kerätään tietoa nuorien haluamista muutoksista saavutettavuuden pariin.

Festivaalit ovat pitkään voineet jo hyödyntää erilaisia toimia koskien saavutettavuutta ja sen tarjoamista erityisryhmille. Provinssi on vahvasti identifioitunut vuosien varrella ”Ihmisten juhlaaksi”, jossa kohtaavat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja vuonna 2021 festivaalin teemana korostuu saavutettavuus.

Opinnäytetyön tutkimuksessa haastateltiin kahden suuren musiikkifestivaalin tuottajia heidän näkemyksistään festivaalin saavutettavuudesta ja sen merkityksestä festivaalin kävijöille, saavutettavuuden tulevaisuudennäkymistä ja saavutettavuuteen liittyvistä ongelmista. Erityisryhmälle, yhteiskunnallisesti syrjäytymisvaarassa oleville nuorille suoritettiin kysely Tolkkupaja -hankkeen kautta työpajan yhteydessä ja kyselyn tarkoitus oli kerätä tietoa nuorten omista näkemyksistä saavutettavuudesta sekä Provinssi-festivaalista, Provinssin saavutettavuudesta, kuin myös arvioida Provinssin asettamien tavoitteiden toteutumista monimuotoisuuden edistäjänä.

Asiasanat: saavutettavuus, tapahtumat, festivaali, osallistavuus, yhteiskunta

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of business and Culture

Degree programme: Cultural management

Specialisation: Event manager

Author/s: Jenna Minkkinen

Title of thesis: Accessibility as a part of festivals diversity

Supervisor(s): Satu Lautamäki

Year: 2021

Number of pages: 67

Number of appendices: 2

The objective of this thesis is to familiarize oneself with accessibility and the actions that can be made with it in events, which aim to make an equal event experience possible for special groups and other event participants. Accessibility is a broad expression, and it covers several societal functions, which in this thesis are observed from the point of view of events. The thesis also includes obligations set by law and statutes about the advancement and regulation of accessibility. In addition, the thesis researches the meaning of accessibility among a special group and gathers information about the changes wanted by the young to accessibility.

Festivals have long been able to utilize different actions regarding accessibility and offering it to special groups. Over the years Provinssi has strongly identified itself as “a festival of the people”, where equality, unity and diversity meet and in the year 2021 in the festivals theme accessibility is highlighted.

In the research for the thesis, the producers of two large music festivals were interviewed about their insights about the accessibility of festivals and about the meaning of it to participants of festivals, the future of accessibility and about problems relating to accessibility. For the special group, youth societally in danger of social exclusion, were part of a survey through the Tolkkupaja -project in part of a workshop and the objective of the survey was to collect information about youths' own views about accessibility and Provinssi -festival, the accessibility of Provinssi, as well as review the completion of the objectives set by Provinssi as contributor of diversity.

Keywords: accessibility, events, festival, participatory, society

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	6
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	7
1 JOHDANTO	8
1.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet.....	9
1.2 Opinnäytetyön rakenne	10
2 KÄSITTEENÄ SAAVUTETTAVUUS	12
2.1 Saavutettavuus lyhyesti.....	12
2.2 Saavutettavuus ja lainsäädäntö.....	13
2.3 Saavutettavuus moninaisuuden mahdollistajana tapahtumissa	15
2.3.1 Fyysinen saavutettavuus	17
2.3.2 Taloudellinen saavutettavuus.....	19
2.3.3 Digitaalinen saavutettavuus	21
2.3.4 Aistillinen saavutettavuus.....	23
3 FESTIVAALI OSANA SAAVUTTAVUUDEN EDISTÄMISTÄ	26
3.1 Provinssi	26
3.2 Yhteisöllisyyttä ja elämystä.....	27
3.3 Saavutettava Provinssi.....	29
4 ERITYISRYHMÄNÄ SYRJÄYTYNEET NUORET	32
4.1 Syrjäytymisen syyt	32
4.2 Saavutettavuudella ehkäisten syrjäytymistä	33
4.2.1 Osallistava toiminta nuorten aktivointiin	34
4.2.2 Jalkautuminen saavutettavuuden apukeinona	36
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	38
5.1 Monimenetelmäinen tutkimus.....	38

5.2	Tutkimusaineiston keruumenetelmät	39
5.2.1	Puolistrukturoidut haastattelut.....	39
5.2.2	Kyselytutkimus	40
5.2.3	Tutkimusaineiston kerääminen ja analysointi.....	40
5.3	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	42
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET	44
6.1	Tolkkupaja ja JOJO	44
6.2	Kyselytutkimuksen johtopäätökset	49
6.3	Haastattelut saavutettavuudesta Ruisrockissa ja Provinssissa.....	51
6.4	Haastatteluiden johtopäätökset	58
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	60
	LÄHTEET	62
	LIITTEET	67

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Taulukko 1. Saavutettavuuden merkitys tapahtumissa.	45
Taulukko 2. Mielikuvat Provinssi-festivaalista.	47
Taulukko 3. Provinssi-festivaalin saavutettavuuden parantaminen.	48

Käytetyt termit ja lyhenteet

- Saavutettavuus** Saavutettavuudella tarkoitetaan niitä toimia, joilla mahdollistetaan kaikkien ihmisten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kohtelu yhteiskunnassa.
- Erityisryhmä** Erityisryhmällä tarkoitetaan henkilöitä, jotka kuuluvat saavutettavuuden pariin vamman, häiriön tai muun vaikeuden vuoksi.
- Syrjäytyneet nuoret** Syrjäytyneillä nuorilla tarkoitetaan nuoria, jotka ovat vaarassa syrjäytyä yhteiskunnan toiminnasta esimerkiksi koulutuksen puutteen, taloudellisen tuen, henkisen tai fyysisen toimikyvyn vuoksi.

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä keskeisenä käsitteenä on tapahtuman saavutettavuus, jonka avulla voidaan saada aikaan tasa-arvoinen tapahtumaelämys erityisryhmille ja muille tapahtumakävijöille. Saavutettavuus esiintyy synonyymina esteettömyydelle, vaikkakaan nämä eivät kuitenkaan tarkoita täysin toisiaan, toteavat Tanskanen ja Suominen-Romberg (2009, 6–7). Esteettömyys voidaankin suppeasti käsittää vain niiden erityisryhmien, jolla on apulaitteellisia tarpeita, automaattiseksi oletukseksi selviytyä erilaisissa arjen tilanteissa, kuten pääsynä pyörätuolilla kynnyksettömään asiointiliikkeeseen. Saavutettavuus kuitenkin kattaa useita erilaisia osa-alueita niin arjen toiminnassa, kuten myös tapahtumien järjestämisestä aina niiden elämyksellisiin hetkiin. Saavutettavuus ei ole koskaan pois keneltäkään ja usein saavutettavuutta kehittämällä voidaan kasvattaa tapahtumaorganisaation imagoa niin yhdenvertaisemmaksi, kuin myös lisätä tapahtuman kävijämäärää nousujohdannaisesti.

Saavutettavuus on terminä noussut viime vuosien aikana enemmän tietoisuuteen, kun myytit erityisryhmiin kuuluviin ihmisiin ovat murtuneet. Erityisryhmä on monialainen ilmaisu ja usein kyseisellä nimikkeellä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka kuuluvat saavutettavuuden piiriin vamman, häiriön tai muiden vaikeuksien vuoksi (Finlex 2014, 4). Erityisryhmään voi kuulua myös taloudellisten vaikeuksien tai sosiaalisten vaikeuksien vuoksi. Yksi tai useampi edellä mainituista asioista voi johtaa erityisryhmään kuuluvan henkilön yhteiskunnalliseen syrjäytymisvaaraan ja lopulta syrjäytymiseen yhteiskunnasta.

Suuret tapahtumat, kuten festivaalit ovat vuosien mittaan lunastaneet paikkansa niin maailmalla, kuin Suomessakin yhteisöllisyyden ja moninaisuuden paikkoina, jossa on lupa käydä läpi erilaisia tunnetiloja (Silvanto 2015, 9–11). Näin ollen festivaaleilla on korkea profiili myös mahdollistaa suunta saavutettavuudelle ja siihen kohdistuville muutoksille. Festivaalit poikkeuksetta vaikuttavat kävijöiden ja läheisen yhteisön, asuinalueen ja yhteistyökumppaneiden mielikuviin omalla toiminnallaan ja myös niillä toiminnoilla, jotka kenties puuttuvat.

Tarjoamalla erityisryhmille mahdollisuus tasavertaiseen kulttuurilliseen elämykseen voidaan ehkäistä yhteiskunnallista syrjäytymistä osallisuuden avulla. Festivaali kykenee myös

kasvattamaan näkyvyyttään saavutettavuuden avulla ja näin ollen kasvattamaan myös kävijämääriä. Saavutettavuus voi olla myös avain uusiin yhteistyökumppaneihin. Saavutettavuuden kautta pystytään myös korostamaan festivaalin arvoja ja siirtämään niitä tapahtuman kävijöihin. Arvot ja niiden pohjalta tehdyt päätökset johtavat ihmisten toimintaa ja mahdollistavat lopulta myös yhteiskunnallisen muutoksen.

1.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on syventyä saavutettavuuden monimuotoiseen olemukseen ja saavutettavuuden ilmentymismuotoihin tapahtumissa, kuin myös lainsäädäntöön koskien saavutettavuutta. Pyrkimyksenä on perehtyä siihen, miten tapahtumat ja isoimmat festivaalit tukevat saavutettavuuden ylläpitämistä, edistäen sen myönteistä vaikutusta aina erityisryhmään kuuluvan henkilön, että myös muiden tapahtumaan osallistuvien osalta.

Opinnäytetyön tavoitteena Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten Provinssi-festivaali voisi kehittää saavutettavuutta ja miten Provinssin asettamat arvot koetaan kohderyhmässä. Tutkimukseen valittu erityisryhmä, syrjäytymisvaarassa olevat nuoret, avaavat näkemystä siitä, miten Provinssi -festivaali voisi kehittää saavutettavuutta ja millaiseksi nuoret kokevat Provinssin asettamat arvot ja toteutuvatko ne nuorten mielestä.

Empiirisen kyselytutkimuksen tarkoituksena on selvittää kohderyhmän, syrjäytymisvaarassa olevien nuorten, näkemyksiä tapahtuman saavutettavuudesta. Tuloksia analysoimalla voidaan ymmärtää paremmin syrjäytymisvaaraan johtavia tekijöitä sekä miten nuoria pystytään aktivoimaan tapahtumien avulla ja näin ollen mahdollisesti pienentämään syrjäytymisvaaraa.

Lisäksi empiiristen haastatteluiden tavoitteena on löytää tapahtuma-alan ammattilaisten kokemusten ja näkemysten kautta kokonaiskuva saavutettavasta tapahtumasta, toimenpiteistä liittyen tapahtuman saavutettavuuden kehittämiseen ja ongelmakohtien ratkaisemiseksi. Näiden tutkimustuloksien avulla saadaan näkemys tapahtumien saavutettavuudesta ja pystytään ymmärtämään sen monialaisuus ja vaikutus aina yksilöstä yhteisöön.

Tutkimuksen kohderyhmänä toimii Seinäjoella sijaitsevan Tolkkupaja-hankkeen nuoret, sekä Seinäjoella sijaitsevan kohtaamispaikka JOJOn asiakkaat. Haastatteluihin osallistui vastaavat tuottajat Ruisrock-festivaalilta sekä Provinssi-festivaalilta.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Seinäjoella järjestettävä Provinssi-festivaali.

1.2 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön rakenne noudattaa perinteisen opinnäytetyön rakennelmaa aina johdannosta johtopäätöksiin. Kuitenkin teoreettista taustaa tutkimukselle antaa kolme pääosiota, jotka johdattelevat lukijan tutkimuksen toteuttamiseen, sen tuloksiin ja niiden analyysiin.

Käsitteenä saavutettavuus on opinnäytetyön aloitus. Tämä aihe kokoaa saavutettavuuden monimuotoista ilmentymistä sekä tapahtumissa, että yhteiskunnassa. Osiossa myös perehdytään erilaisiin saavutettavuuden muotoihin ja erityisryhmiin.

Festivaali osana saavutettavuuden edistämistä on osio, jossa syvennytään Provinssi-festivaaliin ja sen alkuperään. Samassa osiossa tutkitaan mitkä ovat Provinssin arvot, sekä mitä toimenpiteitä Provinssilla on jo käytössään saavutettavuuden edistämiseksi festivaalilla.

Erityisryhmänä syrjäytyneet nuoret -osio avaa näkemyksen syrjäytymiselle ja siihen johtaneille syille sekä sitä, miten saavutettavuudella pystytään ehkäisemään syrjäytymistä esimerkiksi osallistavuuden ja jalkautumisen avulla.

Tutkimuksen toteuttaminen kertoo monimenetelmällisestä tutkimustavasta kohdistuen opinnäytetyöhön, sekä avaa taustaa kyselytutkimuksesta kohderyhmälle sekä puolistrukturoiduista haastatteluista festivaalituottajille.

Tutkimuksen tulokset-osio näyttää kyselytutkimuksen tulokset sekä haastatteluista ilmentyneet huomiot ja vastaukset. Näitä myös analysoidaan samassa osiossa, jossa selviää yhteenvetona sekä määrällisen tutkimuksen että laadullisen tutkimuksen kokonaisuus.

Johtopäätökset-osio kokoaa yhteen opinnäytetyön aikana esitettyjä havaintoja, päättää tutkimuksen sekä esittää myös kriittisiä arvioita tutkimuksen onnistumisesta ja kehityskohdista.

2 KÄSITTEENÄ SAAVUTETTAVUUS

2.1 Saavutettavuus lyhyesti

Saavutettavuudella on monia erilaisia ilmaisumuotoja siitä kerrottaessa. Useimmiten siitä kuulee käytettävän sanaa esteettömyys. Esteettömyydellä kuitenkin pyritään pääsääntöisesti mahdollistamaan erilaisten liikuntarajoitteiden kanssa elävien henkilöiden toimintoja arkielämässä, kuin myös asuinympäristössä. (Esteettömyys, [viitattu 09.05.2021].) Saavutettavuus kuitenkin sisältää monia erilaisia elementtejä ja näin ollen sillä pystytään kattamaan monen erilaisen erityisryhmän tarpeita. Saavutettavuus ei koskaan poista tai estä mitään keneltäkään, mutta päinvastoin lisää kokemuksia riippumatta siitä, kuuluuko saavutettavuuden piiriin.

Saavutettavuus on käsitteenä laajentunut vuosien saatossa ja saanut enemmän jalansijaa toiminnalleen muuttuneiden säännöksiä tai uusien, laadittujen lakien myötä. Aikakausten muuttuminen, ihmisten tiedonsaannin kehitys ja koulutuksen saavutettavuuden myötä myös erityisryhmien tarpeita pystytään huomioimaan enemmän kuin koskaan.

Historiassa ei ole tarvetta mennä kovin paljon taaksepäin, kun saavutettavuus on noussut vasta esille ja siihen liittyen on aloitettu toimia, jokseenkin syrjinnän ja tasa-arvon saralta, mutta samalla nostaa saavutettavuuden kulmakiviä ja tarkoitusta. Vasta vuonna 1970 maailman terveysjärjestö WHO totesi erikseen luokituksen vammalle, sosiaaliselle haitalle tai toimintavajavuudelle. (Kohti monimuotoisuutta, 27 [viitattu 3.5. 2021].) Saavutettavuuden kehitystä on hidastanut sodat ja niiden aiheuttamat vauriot niin infrastruktuurissa kuin myös kansan henkisessä hyvinvoinnissa. Teknologian olemattomuus sai saavutettavuuden pioneerit vain haaveilemaan tulevaisuudesta, jossa erityisryhmäläiset kuuluisivat yhdenvertaisiksi muiden ihmisten joukkoon ja ympärillä tapahtuvaan toimintaan.

Yhä meneillään oleva teknologiavallankumous vaikuttaa Brunilan (2014, 56) mukaan yksilön ja yhteiskunnan tapaan muun muassa viestiä, kommunikoida ja tuottaa informaatiota yhä kiihtyvällä tahdilla. Näin ollen myös saavutettavuus saa ja tulee saamaan enemmän jalansijaa yhteiskunnan toimissa, kun ihmiset sisäistävät tietoa enemmän kuin koskaan aikaisemmin historian aikana. Myös teknologian kehitys itsessään auttaa saavutettavuuden

kehittymistä, sillä tarjolla on jo sähköisiä apuvälineitä, kuulolaitteita, erilaisia digitaalisia sovelluksia ja palveluita, jotka tuottavat puhetta.

Yhteiskunnan tuloerot, perinnöllinen taakka ja monet muut ongelmat nostattavat myös vanhoja, uudelle sukupolvelle tunnettuja, tai vähemmän tunnettuja haasteita esiin. Näitä ovat taloudellinen ahdinko, sosiaalisesta kanssakäymisestä ja yhteiskunnallisesta toiminnasta syrjäytyminen, henkiset ja fyysiset vammat, erilaiset mielen sekä kehon häiriöt. Nämä ovat myös 2020-luvun ongelmia, joita saavutettavuudella ja sen tietoisella kehittämisellä voidaan parantaa tai ehkäistä.

Tarjoamalla tasavertaiset oikeudet saavutettavuuden piiriin kuuluvalle henkilölle, kuin siihen kuulumattomalle, voidaan parhaimmassa tapauksessa ehkäistä syrjäytymistä, köyhyyttä ja parantaa kouluttautumismahdollisuuksia. Tarttumalla kehitykseen ja tulevaisuuteen hyödyntämällä olemassa olevaa teknologiaa, uusia innovaatioita ja yhteisöllisyyttä, voidaan parantaa erityisryhmäläisten kokemia ongelmakohtia arjessa ja tarjota myös tapahtumissa elämyksiä—riippumatta siitä, koetaanko tapahtuma kenties ilman näköaistia tai mahdollisesti pyörätuolin kanssa.

2.2 Saavutettavuus ja lainsäädäntö

Suomen kuuluessa Euroopan Unioniin ja ollessa yksi jäsenmaista, on se velvoitettu noudattamaan Euroopan Unionin parlamentissa ja neuvostossa määrättyjä ihmisoikeuksia yhdessä muiden jäsenmaiden kanssa. Osa saavutettavuuden alaisista toimista tulee myös Suomen perustuslaista (Ihmisoikeuskeskus 2014, 11–15). Suomen perustuslaki kattaa yhdenvertaisuuslain ja hallintolain alaisuudet, jotka keskittyvät muun muassa tasa-arvon ja ihmisoikeuksien toteutumiseen Suomessa.

Saavutettavuudelle ei toistaiseksi kuitenkaan ole itsenäistä lainsäädäntöä, vaan sitä sivutaan Euroopan Unionin jäsenmaiden lainsäädännössä syrjinnän, tasa-arvon ja monimuotoisuuden kautta, joka kattaa saavutettavuuden piirissä olevat erityisryhmät ja heidän oikeutensa yhteiskunnassa. (Euroopan unionin perusoikeuskirja 2000, 13.) Vaikka saavutettavuutta ei mainita perusoikeuskirjoissa sen uuden aseman vuoksi yhteiskunnassa,

on kuitenkin muodollisesti selvää lain puitteissa, ettei erityisryhmiä saa asettaa eriarvoiseen suhteeseen verrattain toista ihmistä tai ihmisryhmää.

Suomessa yhdenvertaisuuslain noudattamista valvoo yhdenvertaisuusvaltuutettu, työsuojeluviranomaiset sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta. (Yhdenvertaisuuslaki, [viitattu 24.04.2021].) Myös Suomen poliisi käsittelee yhdenvertaisuusrikkkeitä tilannekohtaisesti yhdessä lautakuntien kanssa, puuttuen tarvittaessa syrjintätapauksiin (Yhdenvertaisuusvaltuutettu, [viitattu 24.05.2021]). Yhteiskunnan suurin ongelma kuitenkin lienee syrjinnän ja niin kutsutun kiusanteon tunnistettavuus ja erittely, sillä suoraa syrjimistä tavataan harvoin esimerkiksi yrityksien tai yhtiöiden puolesta.

Tapahtumat ja tapahtuman järjestäjät ovat suurimmaksi osaksi yksityisiä tahoja, jotka eivät saa esimerkiksi valtionrahoitusta tai yksityistä sponsorointitukea. Toteuttaessaan tapahtumaa ilman pohjatukea tai suuntaviivoja, järjestäjät voivat, usein tiedostamattaan, venyttää tiettyjen säännöksiä rajoja. Heillä saattaa olla myös vaikea selvittää lakeja ja säännöksiä, jonka vuoksi tapahtumien saavutettavuuskäytännöt vaihtelevat. Tämä luo eriarvoisuutta niin tapahtumien keskuuteen, kuin myös tapahtumien kävijöihin. Erityisryhmäläiset usein joutuvat valitsemaan tapahtumista sen, johon kokevat pääsevänsä ilman ylimääräisiä ponnisteluita ja näin ollen näkevät myös enemmän vaivaa saavuttaakseen tapahtumasta saatavan elämyksen.

Mikäli lain, asetusten ja ohjeiden valvomisessa olisi tiedostamattomia puutteita, niin yhteisöllisyyden tuomaa painetta tapahtumien järjestämisessä ei voi olla huomioimatta. Yksilöllä, kuten tapahtumassa kävijällä, on valtava vaikutusvoima tapahtuman imagon ylläpitämiseen ja tapahtuman epähuomioiden korjaamiseen. Tapahtumat usein antavat mahdollisuuden palautteen antamiseen kyselyiden tai internetsivuilla toimivien palautelaatikkojen avulla, jonka vuoksi yksilö voi hyvin omalla aktiivisuudellaan edesauttaa tapahtumia huomioimaan puutoksia ja epäkohtia tapahtumassa tai sen toiminnassa.

Tapahtumien tekijät määrittelevät yleisien lakien lisäksi tapahtumiinsa omat saavutettavuutta edistävät toimenpiteet itsenäisesti. Tukea saavutettavuuden

toimenpiteisiin tapahtumat voivat löytää yhteistyöstä erilaisien järjestöjen- ja toimitahojen myötä, jotka ovat syventyneet omissa toimissaan saavutettavuuden edistämiseen.

2.3 Saavutettavuus moninaisuuden mahdollistajana tapahtumissa

Koska erilaisten moraalisten säännöksiä luominen jää tapahtumille itselleen ja se muotoutuu kävijöiden arvomaailman sekä vallitsevista käsityksistä oikeasta ja väärästä, kuin myös lain määrittämisestä asetuksista on tapahtumilla suhteellisen laaja ja monimuotoinen tapahtumakenttä muotoiltavanaan. Monimuotoisuudella ja sen hyväksymisellä tarkoitetaan puhekielessä kaiken ikäisten ihmisten hyväksymistä sellaisina kuin he ovat, riippumatta esimerkiksi sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, uskonnosta, fyysisestä tai psyykkisestä olemuksesta (Sinnemäki 2009, 7–8). Monimuotoisuudesta viestiminen ja erityisryhmien tapahtumaelämyksien mahdollistaminen muokkaa välttämättä niin yksilön kuin yhteisön mielikuvaa tapahtumasta kuin tapahtumasta, joka johtaa pidemmällä aikavälillä muutoksiin kävijärakenteessa ja festivaalin sisällössä, kuin myös mahdollisten yhteistyökumppaneiden saavuttamisessa.

Riippuen tapahtumasta, usein suurimmat massatapahtumat (festivaalit) pyrkivät mahdollistamaan kävijöilleen mahdollisimman suuren ja moninaisen tarjonnan tapahtumassaan, joka edesauttaa kävijöiden etsimän tapahtumaelämyksen luomisessa. Tarssanen (2009, 10) kertookin elämyksen muotoutuvan neljästä erilaisesta osa-alueesta, jotka voivat olla aktiivisia tai passiivisia, mutta ottamalla huomioon kaikki osa-alueet, tulee elämyksestä kaikista vaikuttavin.

Festivaalilla kävijä voikin suorittaa sekä aktiivista että passiivista roolia. Aktiivisen rooli näyttäytyy konkreettisesti tapahtuman aikana niinä henkilöinä, jotka ottavat osaa erilaisiin tapahtuma-alueen aktiviteetteihin tai mahdollisesti artistin esiintymisen aikana yhteislauluun tai muuhun yhteisölliseen elementtiin. Passiivista roolia voidaan suorittaa saapumalla tapahtumaan, mutta vain seuraamalla tapahtuma-alueen tapahtumia ja esiintyjä, ottamatta erityistä osaa aktiviteetteihin. Passiivinen ja aktiivinen osallistuminen ei kuitenkaan määritä elämyksen syvyyttä tai sen laatua, sillä elämyksen määrittää aina loppujen lopuksi henkilö itse.

Monimuotoisuutta on myös elämyksen monipuolisuuden lisäksi erityisryhmien huomioiminen tapahtumassa, toisin ilmaistuna myös saavutettavuuden edistäminen. Yleisempiä käytettyjä toimia erityisryhmien varalle on muun muassa fyysinen esteettömyys alueella, jolla mahdollistetaan erilaisten rajoitteiden kanssa toimivien ihmisten pääsy ja kulkeminen alueella. Huomiota vuosi vuodelta kerää myös tapahtumasta riippuen aistipuutoksien aiheuttamien toimien korvaaminen toisella aistilla, esimerkiksi kuuloaistiton voi saada apua viittomakielisestä avustajasta tai palvelusta tapahtumassa, tai mahdollisesti näköaistiton voi hyötyä tapahtuman aikana erillisestä alueesta artistien esiintyessä, jolloin ehkäistään mahdollisia massatapahtuman tapaturmia ja voidaan samalla mahdollistaa keskeytymätön, kuuloaistiin perustuva tapahtumaelämys.

Monimuotoisuutta tukee myös tapahtumaan, varsinkin festivaalille toteutettu alueohjelma sekä alueartistit. Suomessa on useita erityisryhmään kuuluvia taiteilijoita, artisteja ja esiintyjä, jotka mahdollistavat omalla esiintymisellään myös tapahtuman monimuotoisuutta, mutta myös tietoa erityisryhmään kuuluvien ihmisten oikeuksista yhdenvertaiseen oikeuteen kuulua tapahtumaan, joko kävijänä, työntekijänä tai esiintyjänä.

Monimuotoisen, saavutettavan tapahtuman tukena toimii Suomessa useita eri säätiöitä ja järjestöjä, jotka pyrkivät omalla toiminnallaan auttamaan tapahtumanjärjestäjiä huomioimaan saavutettavuuden piirissä toimivat ihmiset erilaisten toimien kautta. Näitä voi olla yhteistyökumppanit, jotka tukevat tapahtumaa rahallisesti esimerkiksi järjestämällä esteettömiä alueita esiintymislavojen ympärille, tai järjestön laatimia tietopaketteja, joista tapahtumajärjestäjät voivat tarkistaa toteutuuko saavutettavuus tarvittavalla tavalla tapahtumassa. Myös koulutukset ja seminaarit ovat nostattaneet suosiotaan.

Monimuotoisuus yhdessä saavutettavuuden kanssa auttaa tapahtumia toteuttamaan suuntaviivoja elämysten pariin, samalla parantaen tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Monimuotoinen tapahtuma ei hyväksy rasismia, syrjintää tai häirintää, vaan pyrkii tuomaan kävijän myös osaksi tapahtuman elämystä: joko aktiivisen tai passiivisen roolin omaavana.

2.3.1 Fyysinen saavutettavuus

Esteettömyydestä puhuttaessa tarkoitetaan ympäristöä tai olinpaikkaa, jossa rajoitteiden kanssa toimiva ihminen kokee voivansa toimia yhdenvertaisesti muiden ihmisten kanssa mahdollisimman vähäisellä vaivalla rajoitteisiinsa nähden, vaikkakin mikään ympäristö ei ole täysin esteetön (Laitinen & Nurmi 2013, 23–24). Esteettömyys usein myös sekoitetaan saavutettavuuteen, vaikkakin esteettömyys on vain yksi osa-alue saavutettavuuden kokonaisuudesta, jokseenkin tunnetuin ilmentymismuoto varsinkin tapahtumien osalta.

Esteettömästä tilasta, asuinympäristöstä ja kulkureiteistä hyötyvät eniten ne ihmiset, jotka tarvitsevat kulkemisensa avuksi pyörätuolin tai muun apuvälineen. Se, minkä vuoksi ihmiset ovat saaneet käyttöönsä apuvälineet voi johtua synnynnäisistä ominaisuuksista tai onnettomuuden seurauksista, jonka takia liikkuminen saattaa olla hankaloitunut. Apuvälineiden lisäksi henkilöllä saattaa olla käytössään myös muista syistä avustaja, joka hoitaa apuvälineiden työntämistä tai kuljettamista yhdessä avustettavan kanssa.

Suomessa kaikki julkiset tilat ovat pääsääntöisesti suunniteltu esteettömiksi, tarjoten vaihtoehtoisia mahdollisuuksia portaiden tai muiden esteiden, kuten kynnyksien yli pääsemiseksi. Nämä usein ovat hissejä, tai mekaanisesti toimivia rampeja. Suomessa toimii lainsäädännöt esteettömien tilojen rakentamiseksi ja nämä lainsäädännöt tulevat perustuslaista (Suomen standartisoimisliitto 2010, 11–12). Tämä mahdollistaa mahdollisimman paljon myös kulkuvälineitä, jonne on esteetön pääsy, tai mahdollisuus kulkea kulkuneuvoissa avustajan kanssa ilmaiseksi. Esteettömiä kulkuneuvoja on esimerkiksi invaliditaksit ja suurin osa metroista. Julkisissa kulkuneuvoissa usein haasteeksi asetetaan kulkuneuvon ahtaus tai aikataululliset kiireet, jolloin avustettavan henkilön auttaminen saattaa jäädä toissijaiseksi.

Tapahtumapaikasta riippuen esteettömyys ei ole aina itsestäänselvyys erityisryhmäläisille tai tapahtumajärjestäjille, vaan vaatii erikoistoimia ja esteettömyyteen tutustuneita henkilöitä kartoittamaan tarvittavat toimenpiteet alueelle. Osa Suomen festivaaleista tapahtuu kansanpuistoissa tai jopa saarilla, jonka vuoksi esteettömät reitit vaativat enemmän resursseja sen toteuttamiseksi, mutta aina niitä ei pystytä järjestämään. Esimerkiksi Saari Helvetti -festivaali järjestetään vuosittain Tampereen Viikinkisaarella, Pyhäjärvellä (Saari helvetti, [viitattu 3.5.2021]).

Esteettömyys on paljon muuta kuin pelkästään mahdollisuus saapua tapahtumapaikalle ja liikkua alueella, sen tulisi myös mahdollistaa puitteet kuulemiselle sekä näkemiselle, unohtamatta selkeitä opastuksia ja kulkureittejä alueella, sekä helposti hahmotettavaa ympäristöä, kertoo Kilpelä (2013, 64–66). Nämä mahdollistavat apuvälineillä kulkevan henkilön turvallisuuden, että myös yhdenvertaisen tapahtumaelämyksen mahdollistamisen. Avustajan kulkiessa myös mukana helpotetuilla reiteillä ja löytämällä tarvittavat opastukset, kuin myös esteettömään saniteettitilaan pääsyn mahdollistetaan myös kokonaisvaltaista monimuotoisuutta alueella.

Lähes kaikissa tapahtumissa nykyään myös avustaja pääsee osallistumaan tapahtumaan avustettavan ostaessa itselleen pääsylipun, jolloin erillistä sisäänpääsyä ei tarvitse kustantaa. Tämän avulla voidaan mahdollistaa erityisryhmäläiselle parempi ja turvallisempi tapahtumakokonaisuus, kun mukana on auttaja mahdollistamassa muutoin esteettömyyttä hankaloittavissa maastoissa tai tiloissa.

Myös palvelukokonaisuus merkitsee ihmisestä riippumatta. Jos tapahtumat, varsinkin suuret massatapahtumat mahdollistavat tapahtumaan esteettömän, omaan sisäänkäynnin erityisryhmälle helpottaa se avustettavan kulkemista alueelle ja sieltä pois. Vastaavanlaisen sisäänkäynnin myötä myös hätätilanteissa tai muissa turvallisuutta uhkaavissa tapauksissa voidaan turvata myös erityisryhmien avunsaanti ja kuljetus pois alueelta.

Tapahtumajärjestäjälle esteettömyyden luomiseen tulee olla selkeä kartoitus tapahtumapaikasta, sen laajuudesta sekä pintamateriaaleista: erilaiset kivikot, mutaisuus tai vesikot voivat haitata tai jopa estää esteettömien kulkureittien rakentamisen. Usealla festivaalilla onkin käytössään esteettömät reitit ja omat sisäänpääsy, mukaan lukien myös artistien esiintymisien aikana esteettömät rampit esimerkiksi pyörätuolilla tulleille kävijöille.

Esteettömien reittien lisäksi huomiota tulee kiinnittää myös ruoka- ja juoma-alueilla, jonne tulee kaikkien kävijöiden päästä, myös alueen vesipisteille riippumatta siitä, missä ne sijaitsevat, tai tarjota vaihtoehtoinen tapa vesilähteelle pääsemiseksi. Saavutettavuuden edistämiseksi huomioitavaa on myös mahdolliset festivaalialueella olevat esiintymiset ja ohjelmanumerot, joihin osallistuminen tai seuraaminen tulisi onnistua myös esteettömästi.

Kuten esitetty, tapahtumien esteettömyyttä ei kuitenkaan valvo suoranaisesti mikään taho, vaan sitä tarjotaan, jotta pyritään tarjoamaan yhä useammalle kävijälle yhtenäinen festivaalikokemus vuosittain. Kuitenkin on yhä festivaaleja, joihin esteettömien kulkureittien tai palveluiden luominen ei onnistu maastollisista, tai resurssisyistä. Myös erilaiset lavakalusteet ja muut toimenpiteet kustantavat, jotka myös saattavat kasvattaa kynnystä esteettömien palveluiden luomiseen alueella. Kuitenkin tavoiteltava tilanne olisi mahdollistaa täysin esteetön tapahtuma jokaiselle kävijälle riippumatta siitä, miten ja millä tapahtumaan saapuu.

2.3.2 Taloudellinen saavutettavuus

Vuonna 2019 Suomessa oli 873 000 ihmistä, jotka elivät tai elävät yhä edelleen yhteiskunnallisesti köyhyys- tai syrjäytymisriskissä, kertoo Tilastokeskus (2021). Suurin osa kyseisistä ihmisistä koostuu työttömistä, opiskelijoista ja eläkkeellä olevista henkilöistä. Syy köyhyys- tai syrjäytymisriskiin joutumiselle tai rajamailla pysyville ihmisille on moninainen ja aina suoraa syytä ei välttämättä löydy. Esimerkiksi Suomessa opiskelijat saavat todistetusti kaikista vähiten tukea taloudelliseen tilanteeseen nähden ja on ainoa elämäntilanne, jossa sosiaalitoimiston myöntämän toimeentulotuen eteen täytyy nostaa yhteiskunnalta henkilökohtaista lainaa.

Kuitenkin elämäntilanteen muuttuessa ennalta-arvaamattomasti esimerkiksi työelämän lomautuksista, irtisanomisista, nollatuntisopimuksista tai varhaiseläkkeelle hakeutumisesta psyykkisten tai fyysisten vammojen vuoksi saattaa aiheuttaa ruokakunnan muuttumisen riskiryhmään. Suomessa toimii Kansaneläkelaitos (Kela), jonka tarkoitus on huolehtia suomalaisten sosiaaliturvasta läpi elämän (Kansaneläkelaitos 2018). Kela myöntää rahallista tukea lähes kaikille ikäryhmäläisille, jotka eivät tule muutoin toimeen ruokakunnan heikon taloudellisen tilanteen johdosta.

Köyhyys- ja syrjäytymisriskiin joutuminen ei pelkästään kuormita yksilön henkistä hyvinvointia, vaan lisää myös yhteiskunnallista kuormitusta. Siinä määrin missä köyhyysriskiin joutuminen johtaa todennäköisesti myös henkisiin ongelmiin ja perustarpeista karsimiseen, syrjäytymisriski aiheuttaa yhteiskunnan toimintaan osallistumisen puutteen, joka voi aiheuttaa henkisten ongelmien lisäksi myös suuria päihdeongelmia.

Kulttuurista nauttiminen ja siihen osallistuminen aktiivisessa tai passiivisessa roolissa ruokkii ihmisen yhteenkuuluvuutta yhteiskuntaan, yhteisöön ja muihin ihmisiin. Jokainen ihminen elää kulttuurikokemusten kautta erilaisia tunnetiloja, jotka nostattavat hyvää oloa, joka taas kannattelee elämässä. Vaikka kulttuuripalveluiden kulutus on kasvavaa ja sitä on saatavilla useissa muodoissa, on tärkeää huomioida kuitenkin ihmisten perustarpeet yhteenkuuluvuudelle ja näin ollen pyrkiä huomioimaan myös eri taloudellisessa tilanteessa olevat henkilöt osaksi kulttuuritapahtumia.

Festivaaleilla on mahdollisuus auttaa köyhyys- ja syrjäytymisriskissä olevia ihmisiä taloudellisella saavutettavuudella. Tämä toteutuu käytännössä parhaiten tarjoamalla yleisille riskiryhmäläisille tapahtumaan mahdollisesti edullisempia pääsylippuja, tai tarjoamalla yhden päivän lipun hinnalla kahden päivän tapahtuman. Yleisempiä alennettuja erityisryhmähintoja löytyy tapahtumissa eläkeläisille, opiskelijoille, lapsiperheille ja sotaveteraaneille. Lippujen hintoja alentamalla pystytään tarjoamaan kulttuurikokemuksia ja elämyksiä erityisryhmäläisille, jotka kuuluvat taloudellisen saavutettavuuden piiriin.

Pääsylippujen hintojen alentamisen lisäksi myös yleistyneet ilmaiset tapahtumat nostattanevat suosiota vuosittain, sillä niiden tarjoaman helpon ja viihdyttävän sisällön myötä tapahtumaan saapuminen ei vaadi ylimääräisiä henkisiä tai fyysisiä ponnistuksia ja usein kyseisiin tapahtumiin voi saapua tahtoessaan, ilman kellon pakottamaa aikarajaa. Erilaiset tori-, vappu- ja kauppakeskustapahtumat ovat esimerkillisiä tapahtumia vastaavanlaisesta matalankynnyksen toiminnasta kustannustehokkaasti sekä erityisryhmäläiselle, että myös tapahtuman järjestäjälle. Osa kulttuuripalvelujen tarjoajista onkin sitoutunut tarjoamaan taloudellisesti heikossa asemassa oleville ihmisille ilmaisia pääsylippuja esimerkiksi museoihin, teattereihin ja musiikkitapahtumiin. Seinäjoelle lanseerattu Kaikukortti toimii samalla menetelmällä mahdollisten ilmaiset kulttuurikokemukset taloudellisen saavutettavuuden piiriin kuuluville henkilöille (Elämyksiä kulttuurista, [viitattu 07.05.2021]).

Erilaiset sosiaalisen median kampanjat, arvonnat ja pääsylippujen piilotus lähiympäristöön on myös tulleet osaksi arkipäivää sekä tapahtuman markkinointia, jokseenkin se ei palvele taloudellisen saavutettavuuden piirissä olevia erityisryhmiä. Osallisuus on myös yksi osa kulttuuria ja tapahtumia, jolloin voidaan myös huomioida yhteisöllisyyden tarve, sekä

osallistava toiminta osana lippujen ansaitsemisesta tapahtumaan. Vapaaehtoiset toimenkuvat festivaaleilla yleistyvät ja usein festivaalista saakin nauttia alueella suoritettavien hommien ohessa. Tämä palkitsee sekä tapahtumajärjestäjät että vapaaehtoiset.

2.3.3 Digitaalinen saavutettavuus

Euroopan Unionin (EU) parlamentti ja neuvosto loi vuonna 2016 saavutettavuusdirektiivin noudatettavaksi Euroopan Unionin jäsenmaille. Saavutettavuusdirektiivin avulla pyritään luomaan julkisten sektorien hallinnoimat ja ylläpitämät internetsivut sekä mobiilisovellukset saavutettavana erityisryhmille (Kuntaliitto, [viitattu 22.4.2021]). Vaikka direktiivi on ollut voimassa jo useita vuosia, on kokonaisvaltaiselle voimaanastumiselle annettu aikaa riippuen toimijan ylläpitämistä sähköisistä palveluista 3–5 vuotta, kuitenkin siten että vuoteen 2021 mennessä saavutettavuusdirektiivi toteutuu kaikkien säännöstä koskevien toimijoiden palveluissa. Julkisilla sektoreilla tarkoitetaan saavutettavuusdirektiivin kannalta esimerkiksi Kansaneläkelaitosta (KELA), ammattikorkeakouluja ja yliopistoja (Selovuo 2019, 18–20). Kuitenkaan yksityisiä tahoja saavutettavuusdirektiivi ei koske, vaikkakin saavutettavia internetsivuja ja mobiilisovelluksia käyttää vuosittain yhä useampi osa väestöstä, kuten esimerkiksi suuret ikäryhmät, joiden kasvusuhdanne kiihtyy jatkuvasti katsottuna muuhun väestöön ja ikärakenteeseen.

Digitaalinen saavutettavuus, kuten useammat muutkin saavutettavuuden muodot, ovat vasta vuosituhaten vaihteessa nousseet enemmän esiin yhteiskunnan tarpeena ja hyötynä. Tilastokeskuksen tekemän tutkimuksen mukaan jopa yli 90 % 16–89-vuotiaista käyttää internetiä säännöllisesti erilaiseen toimintaan joko työn tai vapaa-ajan puitteissa (Tilastokeskus 2019). Tämän myötä voidaan myös olettaa, että suurin osa ihmisistä etsii pääsääntöisesti tietoa tapahtumasta ja siihen liittyvistä oheistiedosta internetin kautta, usein tapahtuman omien nettisivujen tai muiden sosiaalisen median kanavien myötä.

Ongelma kohdataan usein siinä hetkessä, kun tapahtuman nettisivuja tai muuta sosiaalisen median sivuja aloitetaan tutkimaan, sillä mikään ei valvo yksityishenkilöiden velvollisuuksia toteuttaa saavutettavuutta ylläpitämillään sivustoilla tai palveluilla. Sivustojen rakentaminen saavutettavaksi voidaan kokea hankalaksi ja työlääksi, kun saavutettavuuden parissa olevia

henkilöjä tarkastellaan kokonaismäärään nähden, esimerkiksi kolme päivää kestävässä, suuressa massatapahtumassa, jossa vieraillee yhteensä 60 000 ihmistä, ei tunnu 1000 erityisryhmään kuuluvaa henkilöä suurelta määrältä. Kuitenkin näiden 1000 ihmisen määrä voi riippua siitä, miten erityisryhmäläiset löytävät tietoa tapahtumasta ja kokevatko he saavansa myös tapahtumassa tarvittavaa apua esimerkiksi fyysisien esteiden kanssa, tai pääseekö mahdollisesti avustaja mukaan ilmaiseksi erityisryhmäläisen kanssa. Tapahtuman sitoutumalla kehittämään tarjoamistaan verkkosivuista ja muista informaation lähteistä enemmän saavutettavampia, voidaan vaikuttaa suoraan ihmisten mielipiteisiin ja päätökseen saapua tapahtuman asiakkaaksi. Edellä mainittu 1000 erityisryhmäläistä voi viiden vuoden päästä olla jo kolminkertainen määrä, kun pyritään toteuttamaan ymmärrettävää tiedonvälitystä erilaisten palveluiden kautta.

Saavutettavan sisällön raamien toteuttamiseen täytyy huomioida tapahtuman pääasiallinen kohderyhmä, kuin myös se, millaista saavutettavuutta sivustoilla halutaan tarjota siellä kävijöille. Useimmiten tapahtumissa näkee käytettävän sivuston kielen vaihtomahdollisuutta englanniksi ja ruotsiksi, joka tukee hyvin saavutettavuutta esimerkiksi maahanmuuttajille ja ulkomaalaisille, mutta myös selkokielliset verkkosivut ovat kasvattaneet suosiotaan yksinkertaisella sisällöllä sekä helpolla sisältönavigaattorilla.

Saavutettavia verkkosivuja ja muita mahdollisia tapahtumaan liittyviä sivustoja tai mobiilisovelluksia suunnitellessa on tarpeellista huomioida sivustolla asioiva kohderyhmä sekä sivuston sisältämä tieto. Vasta tämän ollessa selvillä voidaan keskittyä toimiin saavutettavuuden kehittämiseksi. Yksinkertaisimmillaan saavutettava tapahtumasivusto sisältää mahdollisuuden vaihtaa sivuston kieltä ja muuntumisen selkokiellitilaan. On tärkeää myös huomioida sivuston rakenne sekä värimaailma, joiden ollessa selkeät ja yksinkertaiset auttavat ne sivustolla liikkumista ja halutun tiedon löytymistä.

Vaikka pääpiirteittäin tapahtumasivusto tuntuu saavutettavalta, huomiota kannattaa kiinnittää myös sivuston loogisuuteen ja siihen, miten tietoa etsiessä sivusto mahdollisesti johdattelee samankaltaiseen tai sivustolla mainitusta asiasta siihen löytyvään, uuteen tietoon. Åkermarck, Hirvonen ja Kinnunen (2020, 68–69) huomauttavat helppokäyttöisellä sivustolla käyvän ihmisen tietävän, kuinka toimia ja välttävän ylimääräisiltä ponnisteluilta.

Käyttötutkimuksen avulla voidaan myös selvittää haluttujen sivujen toimivuus. Tässä voidaan hyödyntää kohderyhmää, jolle sivusto on suunniteltu. Käyttötutkimukseen osallistuvat henkilöt voivat toimitahon kanssa selvittää sivustolla esiintyvät ongelmat ja kehityskohteet ja näin ollen sivuston ylläpitäjä saa arvokasta tietoa suoraan kohderyhmältä. Useat toimitahot hyödyntävät tapahtuman jälkeen palautekyselyitä selvittämään kehityskohtat tulevaisuutta varten ja osaksi vastaavanlaista kyselyä omien tapahtumasivujen arvioiminen voisi myös antaa näkemyksen sivuston toimivuudesta.

Saavutettava viestintä on laaja kenttä, jonka avulla festivaalin kävijöitä pyritään tavoittamaan tapahtumasta löytyvä informaatio, sekä sitouttamaan kävijöiksi ja ostamaan tapahtuman tai palvelun tuotteita. Näin ollen on tärkeää huomioida myös kohderyhmän lisäksi ne henkilöt, jotka saattavat vielä harkita tapahtumaan osallistumista. Verkkosivut voidaan mieltää jopa tapahtuman käyntikortiksi ja vaikutuksen niillä voi usein myös tehdä vain kerran.

2.3.4 Aistillinen saavutettavuus

Ihmisellä on syntyessään viisi perusaistia, jotka koostuvat näkö, - haju, - maku, - kuulo -ja tuntoaistista. Nämä aistit kokonaisuudessaan muodostavat ihmisen käsityksen ympäristöstä ja siellä esiintyvistä asioista, kuin myös vaaroista. Aistit myös luovat tunneyhteyksiä esineisiin, ihmisiin ja tapahtumiin, joka on ihmisen ollessa vielä primitiivinen, auttanut tunnistamaan tutut ja turvalliset tekijät, kuten myös vaaralliset (Kinnunen 2011, 16–17).

Yksi tai useampi aisti voi kuitenkin puuttua ihmiseltä jo syntyessään, jos vanhempien perinnöllinen sairaus tai geeni siirtyy lapseen, tai raskauden aikana tapahtuu jokin muu vauvan kuntoa heikentävä tapahtuma. Usein kuitenkin aistien heikentymiselle tai puuttumisille selitys löytyy ikääntymisestä, sairauden jälkitilasta tai tapaturmasta. Jonkin aistin kadotessa yhtäkkisesti joutuu ihminen opettelemaan elämään puutteen kanssa, tai vastavuoroisesti kuntouttamaan kadotettua aistia.

Suomessa elää arviolta yli 700 000 ihmistä, joilla on jonkinlainen kuulon alentuma. Kuulovammaisuuden alaisuuteen kuuluvat ihmiset, joiden kuuleminen on alentunut joko erittäin huomattavasti, tai lievästi. Kuuroiksi kutsutaan niitä henkilöitä, joiden kuuloaisti on

kadonnut tai puuttuu kokonaan. Kuulovammaisien usein käytetty apuväline on kuulokone, joka auttaa kuulovammaista kuulemaan. Myös kuuloaistin puuttuessa viittomakieli edesauttaa tulkkausta molemmin puolin. (Suomen standardisoimisliitto SFS ry 2010, 33.)

Näkövammaisia Suomessa on näkövammarekisterin (2019, 7) mukaan 55 000 henkilöä, vaikkakin uusi arvio puuttunee yhä rekisteristä. Sen lisäksi niitä, joilla näkökyky on heikentynyt, on arviolta 173 000 henkilöä. Näkövammaiset tarvitsevat usein toiminta avuksi avustajakoiran tai avustajan, sekä arkitoimintoja tukemaan valkoisen kepin, jonka avulla navigoidaan ympäristössä ja kotona. Navigointia ja suunnitusta näkövammaisille järjestää terveydenhoitopalvelut sekä kunnan sosiaalitoimi.

Yleisien mainittujen aistivammaisuuksien lisäksi mainittakoon myös haju- ja makuaistin heikkoudet tai puutokset, jotka puuttumisellaan saattavat vaikeuttaa ammatin harjoittamista tai johtaa jopa hengenvaarallisiin tilanteisiin, kertoo Turunen (2015). Aisteihin kuuluu myös tuntoaisti, jonka puuttuminen aiheuttaa kylmän ja kuuman tunteen erottamisen vaikeudet ja esiintyvän kivun tuntemisen.

Aistillinen saavutettavuus on vasta viime vuosina noussut enemmän esille tapahtumissa, kun tapahtumajärjestäjät ovat pyrkineet luomaan erilaista elämystä tapahtumien ympärille joko esityksen tai taiteen muotojen kautta. Aistillisesta saavutettavuudesta hyötyvät myös siihen lukeutuvat saavutettavuuden parissa elävät henkilöt, kuin myös pelkät tapahtumakävijät, sillä siinä määrin missä erityisryhmäläiset nauttivat tapahtumasta eri aistien välityksellä, muut tapahtumakävijät taas virittävät olemassa olevia aistejaan erilaiselle taajuudelle. Parhaiten aistilliset tapahtumat palvelevat kuitenkin aistipuutoksista kärsivää henkilöä, sillä vaihtoehtoisen aistin varaan heittäytyminen voi korostaa aistitunnetta ja sen intensiivisyyttä.

Aistitapahtumat kuitenkin pysyttelevät yhä suuren yleisön saavuttamattomissa, sillä vaikka tieto tapahtumista on lisääntynyt, saattaa informaation ja kysynnän puute pysäyttää tapahtuman ennen sen aloitusta. Näin ollen tarpeellisen aistitapahtuman järjestäminen massatapahtumassa lienee oivallinen valinta, sen tavoittaessa uutta sekä vanhaa kohderyhmää ja lisäämällä tapahtuman elämyksellistä arvoa. Suinkaan tarkoitus ei aistitapahtumissa ole lyöttäytyä eturiviin uutukaisena, vaan oikeastaan herätellä olemassa

olemisellaan tapahtuma-alueella kävijöiden kiinnostus aidosti, jolloin pystytään myös tarjoamaan realistinen aistikokemus, kun ennakkomaisia odotuksia ei ole tiedossa.

Aina aistivaraisten tapahtumien tuottaminen ei ole yksinkertaista, vaan voi viedä enemmän resursseja sekä aikaa kuin normaalisti tuotettu, esimerkiksi artistin sisältämä musiikkitapahtuma. Kuitenkin aistikokemukset tapahtumissa rikastuttavat puutoksen kanssa elävää henkilöä ja tuovat myös muille kävijöille uudenlaisen tapahtumaelämyksen. Tärkeää kuitenkin aistitapahtuman tai aistiohjelman luomisessa on huomioida sen soveltuvuus itse puutoksen omaavalle henkilölle.

3 FESTIVAALI OSANA SAAVUTTAVUUDEN EDISTÄMISTÄ

3.1 Provinssi

Provinssi-festivaali (ent. Provinssirock) on vuosien mittaan vahvistanut jalansijaa yhtenä suurimmista suomalaisista festivaaleista. Vuosittainen kesä-heinäkuun vaihteessa toteutettava monimuotoinen festivaali kestää kolme päivää tarjoten kävijöille elämyksellistä tapahtumaympäristöä musiikin, taiteilijoiden, taiteen ja muun oheisohjelman myötä. Provinssia tuottaa Seinäjoki Festivals Oy. Provinssin juuret kantavat aina vuoteen 1979 saakka, jolloin festivaali tuotettiin Törnävänsaareen, jossa yhä nykyäänkin festivaali järjestetään. (Visit Seinäjoki, [viitattu 24.05.2021]).

Alun perin Provinssi kulki nimellä ProvinssiRock osiltaan festivaalin tarjoaman artistikattauksen vuoksi. Provinssi sai alkunsa kaipuusta rockmusiikin esityspaikkaan ja konsertteihin, kun muut festivaalit kipuivat yhä muutoksen vastarintaa kohti. Seinäjoki eli musiikin hiljaista vaihetta, jolloin myös idea syntyi Kemusta, Vaasan Läänin kehittyvän musiikin yhdistyksestä, jonka tarkoituksena oli luoda tukipilarit festivaalin järjestämiseksi Seinäjoella. Kemu syntyi ja ensimmäistä kertaa Provinssia juhlittiin Törnävän saarilavalla 2.6.1979 (Tuulari 2000, 7–14).

Provinssi omistaa pitkän ikänsä ja taustansa vuoksi valtavan määrän perinteitä, vakiintuneita kävijöitä sekä tietyn imagollisen osuuden Etelä-Pohjanmaan maakunnassa, kuin myös Seinäjoen alueella. Nämä vakiintuneet tavat mahdollistavat erilaisia yhteistyöstrategioita paikallisesti kuin myös Suomen laajuisesti ja festivaalipaikan vakiinnuttua Törnävälle myös kaupunki on huomannut näiden vakiintumisien vaikutuksen myös rahallisesti kunnan taloudelle kesäisin festivaalivieraiden saapuessa maakuntaan (Ruokolainen ym. 2016, 9). Provinssi on festivaalina lunastanut paljon lupauksia, mutta myös asettanut festivaalikentän vaatimukset korkealle.

Provinssissa esiintyy sekä suomalaisia eturivin artisteja, kuin myös ulkomaalaisia tähtiä, huomioiden kuitenkin myös valtavirran ulkopuoliset artistit. Ohjelma on vuosittain vaihtuvaa ja laaja artistikattaus mahdollistaa jokaiselle kävijälle mieluista musiikkia vanhasta rock - taustastaan huolimatta. Provinssi on laajentanut vuosittain myös alueohjelmansa tarjontaa,

sekä kiinnittänyt huomiota alueen taiteellisuuteen ja osallistaviin elementteihin, jotka yllättävät ja viihdyttävät festivaalin kävijöitä.

Alueella toimii myös leirintäalue (Camp Provinssi), joka toimii majoituksena monipäiväisen festivaalin aikana aivan tapahtuma-alueen vieressä tarjoten tilaa telttamajoitukseen (Provinssi, [viitattu 24.05.2021]). Viereisiltä alueilta löytyy myös mahdollisuus mökki- ja koulumajoitukseen, sekä mahdollisuus asuntoauto- ja vaunupaikalle, jonka avulla pystytään mahdollistamaan pidempiaikainen majoitus Provinssin kävijöille, että myös sitouttamaan festivaaliin osallistumista useammaksi päiväksi kerrallaan.

Covid-19-pandemia aiheutti vuosina 2020–2021 Provinssi-festivaalin peruuntumisen kahdesti, joka oli musertavaa festivaalin tuottajien, mutta myös kävijöiden kannalta. Kuitenkaan Provinssilla ei ole taloudellista uhkakuvaa näköpiirissä toiminnan keskeytymiseksi ja myös molempien vuosien (2020–2021) pääsyliput käyvät ensi vuoden festivaalille (2022) sellaisenaan. (Yle 16.4.2021). Provinssi elää vahvana tavoittaen yhä suurempaa kävijämäärää ja panostamalla kokonaisvaltaiseen festivaalielämykseen.

3.2 Yhteisöllisyyttä ja elämystä

Festivaali toimii suurena massatapahtumana, johon kokoontuu useita tuhansia ihmisiä yhteen monesta syystä ja monen asian ympärille juhlimaan, tutustumaan uusiin ihmisiin, kuuntelemaan mieleistä musiikkia, osallistumaan yhteisöllisyyttä kasvattavaan tekijään. Ihminen on laumaeläin, joka on tottunut koko olemassa olemisensa ajan toimimaan yhdessä muiden ihmisten kanssa. Nykyään ihmiset hakevat toisistaan, kuin myös yhteiskunnan kautta yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta. Yhteisöllisyys voidaan määritellä sosiaalisesti pääomaksi tai sosiaalisesti järjestelmäksi, johon sisältyy pitkäaikainen kuuluminen ihmissuhdeverkostoon. Nämä ihmissuhteet luovat sosiaalisen verkoston, jonka sisällä jaetaan kulttuuria. (Lindfors 2007.)

Nykyajan yhteisöllisyyttä lisää myös digitalisoituminen ja sen myötä ilmaantuneet erilaiset sosiaalisen median alustat, joita varsinkin nuorempi ikäpolvi käyttää päivittäin. Kuitenkin yhteisöllisyys tapahtumissa tapahtuu passiivisen tai aktiivisen roolin kautta, heittäytymällä mukaan tapahtuman tarjoamaan ohjelmaan tai nauttimalla siitä ottamalla erityisesti mitään

osaa. Nämä suuret tapahtumat virittävät yksilön ja yhteisön yhteisöllistä kaipuuta kuulua mukaan toimintaan. Toimintaan mukaan kuulumisen parhaimmillaan kasvattaa haluttuja tapahtuman arvoja tai mielikuvaa, usein samaan aikaan. Yhteisöllisyyden tunteesta nauttiminen lisää myös henkistä hyvinvointia ja auttaa torjumaan muun muassa mielenterveydellisiä ongelmia.

Yhteisöllisyyden puuttuminen voi sairastuttaa ihmisen. Syrjäytymällä ja jättäytymällä pois sosiaalisesta verkostosta voi aiheuttaa puutteellisen käsityksen yhteiskunnasta mutta myöskin minäkuvasta. (Tiilikainen 2016, 91.) Vähäsarja (2019) mainitsee yksinäisten ihmisten sairastuvan muita useammin masennukseen ja sydänperäisiin ongelmiin. Yhteisöllisyyttä kaipaavat nuorten lisäksi varsinkin vanhat ihmiset ja mielekkään, yhteisöllisyyttä edistävän tekemisen avulla voidaan pidemmällä aikajaksolla kehittää henkistä hyvinvointia, sosiaalisia suhteita ja parantaa elämänlaatua.

Yhteisöllisyyttä voi festivaalin lisäksi kehittää tarjoamalla kävijöille palveluita, joka palvelee suoraan yhteisöön kuuluvuuden tunnetta, sekä kehittää sosiaalisia suhteita tai sosiaalitoimia. Näitä palveluita voi olla esimerkiksi ystävätoiminta, tai yhdessä tehtävä projektikonaisuus festivaalilla. Ystävätoiminnan suurin hyöty kulkee myös sosiaalisessa saavutettavuudessa, kun festivaali omien resurssiensa puitteissa tarjoaa mahdollisuuden festivaalivierailijalle, jonka voi saada avukseen vaikkakin ensimmäistä kertaa osallistuessa tapahtumaan. Isompiluontoiset projektit voivat palvella vanhainkoteja, päiväkoteja tai nuorisotoimintaa aktivoimalla ennalta määrätyn tai määräämättömän joukkion toteuttamaan yhteistä päämäärää festivaalille: tämä voi olla jokin iso, näyttävä taideteos, kenties osallistava elementti, palvelu tai täysin uusi innovaatio.

Kuitenkin yhteisöllisyys tuo kaiken kaikkiaan uusia sekä vanhoja kävijöitä festivaalille, sillä jokaisen festivaalikokemus on peruspohjiltaan elämys, joka koostuu ihmisten omien toiveiden ja haaveiden toteutumisesta. Elämykseen voi kuitenkin vaikuttaa aina, joka toimii valttina festivaaleilla, jolla on taloudellisestikin enemmän mahdollisuutta muuttaa yksilön arvomaailmaakin pelkästään. Aktivoimalla lähiseutua, asuinalueita, ja yhteisöjä lähellä festivaalia voidaan kehittää tapahtuman imagoa, kävijöiden kokemuksia ja arvoja, sekä tietenkin toteuttaa myös yhteisöllisyyttä ja samalla ehkäistä syrjäytymistä, tarjoten saavutettavia palveluita ja elämyksiä, vaikka ilman itse festivaalille saapumista.

3.3 Saavutettava Provinssi

Saavutettavuuden ja monimuotoisuuden kehittyminen tapahtuma-alalla on jatkuva. Uusia innovaatioita erilaisiin järjestelyihin erityisryhmiä kohtaan löytyy jatkuvasti niin teknologian avustuksella, kuin myös ihmisten halusta osallistua mukaan kehitystoimintaan ja jakaa omia näkemyksiään ja huomioitaan tulevaisuuden tapahtumia varten. Sosiaalinen saavutettavuus on kasvanut, jonka avulla pystytään tarjoamaan eturivin paikkoja tapahtumatuotannossa ja kulttuurin parissa ihmisille, jotka saattavat olla syrjäytymisvaarassa muutoin yhteiskunnan toiminnasta. Sosiaalinen saavutettavuus sitoo yhteen yhteisön ja niiden ulkopuolelle joutuneet henkilöt mukaan toimintaan, jolloin tapahtuma pystyy kantamaan omanlaisen vastuunsa yhteiskunnallisen kehityksen tukemiseen.

Provinssin arvoja ovat muun muassa tasa-arvoisuus, elämyksellisyys ja yhdenvertaisuus, jotka takaavat häirinnästä, syrjinnästä ja rasismista vapaan festivaalikokemuksen kaikille. (Provinssi, [viitattu 1.5.2021].) Näihin arvoihin perustavin toimenpitein pystytään mahdollistamaan saavutettavaa festivaalia myös erityisryhmille, kuin muille kävijöille, jokseenkin kuitenkin arvojen toteutumiseen vaikuttaa osalta myös kävijät itsessään ja heidän käyttäytymisensä niiden mukaisesti. Parhain tulos saadaan, jos kävijät omaksuvat Provinssin arvot ominaan ja näin ollen eivät hyväksy arvojen rikkomista muilta tahoilta.

Arvo on käsitteenä monimutkainen ja se yleensä merkitsee jokaiselle yksilölle eri asiaa. Jokseenkin kuitenkin arvoissa heijastuu perinteiset hyvät ja huonot elementit, joista voidaan päätellä, kumpaan arvo itsessään kuuluu. Esimerkkinä hyvästä arvosta voidaan kertoa avunanto, hyväsydämyisyys, lempeys. Huonoina arvoina voidaan pitää itsekkyyttä, kylmäsydämyyttä, kuria. Arvot ovatkin oikeastaan arvostettuja ominaisuuksia ihmisillä, kuten myös esineissä, tapahtumissa ja niin edelleen. (Lehtonen 2009, 4–5).

Arvojen siirtäminen toisiin ihmisiin on haastavaa, varsinkin jos kyseessä olevan toisen ihmisen henkilökohtaiset arvot eivät toteudu haluttuihin, siirrettäviin arvoihin. Tähän harvemmin pystyy vaikuttamaan suoranaisesti, vaan arvot täytyy hyväksyä jokaisen itse ja ottaa ne osaksi myös ihmisen omaa identiteettiä. Tapahtuman arvojen julkituomisella kuitenkin pystytään levittämään informaatiota, minkä arvojen takana tapahtuma on ja millaista käytöstä tapahtuma ja siellä olevat kävijät myös olettavat muilta ihmisiltä. Viestintä, tiedotus ja erityisesti aktiivinen toiminta arvojen esittelyyn ja toteuttamiseen on tapa, jolla

pyritään vaikuttamaan ensisijaisesti haluttuun kohderyhmään ja heidän mielikuviinsa tapahtumasta.

Saavutettavuus on usein arvo niin ihmisille, kuin tapahtumille. Saavutettavuuden sisältäessä lähes rajattoman määrän erilaisia arvoja jo itsessään, on tärkeää havahtua niitä valittaessa myös resursseihin ja lupauksien pitämiseen. Provinssin arvoja ja niiden toteutumista voidaan tarkistella useasta eri kulmasta, mutta tapahtuman toimintaan perehtyessä voidaan havainnoida niitä kaikista parhaiten.

Sosiaalista saavutettavuutta kehittäessä voidaan huomioida tapahtuma-alueen lähiympäristö, kuin myös kaupungin yhteisöt ja siellä elävät ihmiset. Provinssi on useana vuotena työllistänyt aluetaiteen pariin erilaisia nuorisoseuroja Seinäjoen alueelta, kuten esimerkiksi Tolkkupaja-hankkeen nuoria sekä Nuorten Startin nuoria. Nämä nuoret ovat saaneet toteuttaa innovatiivisia luomuksia ja toiminnallisia teoksia festivaalin tapahtuma-alueelle, ja samalla kerryttäneet työkokemusta ja kehittäneet myös omia taitoja. (Keisala 2020.) Provinssi on toiminut alusta saakka vapaaehtoisten voimin, joka onkin suuri voimavara ison massatapahtuman järjestämiseksi. Vapaaehtoisia rekrytoidaan mukaan toimintaan lähes koko vuode, jotkut ilmoittautuvat festivaalin päätteeksi osallistuvansa uudelleen seuraavan vuonna, kun taas toiset ilmoittautuvat mukaan ensimmäistä kertaa kevään puolella välin. Vapaaehtoiset voivat auttaa alueelle toteuttavan taiteen rakentamisessa, järjestyksenvalvonnassa, siivouksessa tai esimerkiksi lipunmyynnissä. Vapaaehtoiseksi voi myös yksityishenkilön lisäksi ilmoittautua seurana tai yhdistyksenä mukaan.

Digitaalista saavutettavuutta tarkistellaan viestinnän ja tiedotuksen kautta. Provinssilla on käytössään verkkosivujen lisäksi useita sosiaalisen median kanavia, kuten Facebook ja Instagram, joista tapahtuma tavoittaa useita tuhansia ihmisiä. Huomio kannattaa kiinnittää myös muuhun viestintään: tapahtuma-alueella oleviin kyltteihin, kuin myös tapahtuman julisteisiin. Provinssin verkkosivuilla on mahdollisuus asioida selkokielellä ja englanniksi, graafinen ilme on pelkistettyä ja nettisivut pysyttelevät selkeässä ja johdonmukaisessa informaatioissa. Sivuilla ei myöskään ole epilepsiaa laukaisevia vilkkuvia tai täriseviä logoja tai sivunvaihtoja. Sosiaalisen median julkaisut pysyttelevät samalla linjalla verkkosivujen kanssa, vaikkakin näissä ei esiinny suoranaisesti englanninkielistä käännöstä jaetulle

informaatiolle. Selkokieliisyys toteutuu osissa päivityksistä. Tapahtuma-alueen kyltitys on toistaiseksi suomen kielellä ja juliste toimii yksinkertaisena informaationalustana kokonaisuudessaan.

Taloudellisella saavutettavuudella voidaan mahdollistaa ihmisten kulttuurillinen kokemus riippumatta sen hetkisestä elämäntilanteesta, tai siten ettei osallistuminen tapahtumaan kuormita ruokakunnan varoja liikaa. Provinssilla ei ole käytössään erilaisia hintaluokkia pääsylipuille, joka voi aiheuttaa eri taloudellisessa tilanteessa olevalle henkilölle mahdollisuuden osallistua festivaalille. Kuitenkin Provinssi järjestää erilaisia arvontoja sekä mahdollisuuksia ostaa edullisempia pääsylippuja tiettyihin aikoihin vuodesta, joka voi osaltaan madaltaa kynnystä osallistua tapahtumaan ja sitouttaa kävijöitä aikaisempiin pääsylippuostoksiin kokonaisuudessaan.

Esteettömien reittien rakentaminen tapahtuma-alueelle mahdollistaa erilaisilla apuvälineillä kulkevat tai muuten esteettömistä reiteistä hyötyvien ihmisten pääsyn alueelle ja siellä yhdenvertaisen tapahtumakokemuksen saamiseen. Provinssilla on käytössään esteettömiä kulkureittejä tapahtumassa, kuin myös mahdollisuus esteettömään pysäköintiin ja lavakorokkeelle pääsyyn. Törnävänsaari kokonaisuudessaan haastaa kuitenkin esteettömien kulkuväylien rakentamista monimuotoisella maaperällään, joka koostuu niin kivituhkasta kuin nurmikkoalueesta (Seinäjoki -törnävän tapahtuma-alue).

Teemavuosi 2021 Provinssissa on saavutettavuus ja nettisivujen mukaisesti kehitystä tullaan jatkamaan festivaalilla parantamalla kulkureittejä alueella, kehittämällä alueohjelmaa, muuttamalla kyltitystä universaalimmaksi ja mahdollistamalla entistä paremmat saniteettitilat sekä majoitustilat. (Provinssi -saavutettavuus [viitattu 1.5.2021].) Kyseisiin asioihin huomion kiinnittäminen tukee saavutettavuutta ja sen edistämistä, varsinkin jatkuvan yhteistyön ansiosta, jota Provinssi tekee festivaalina eri järjestöjen ja tahojen kanssa, muistaen kuitenkin samalla mahdollisuuden järjestää tapaamisia niiden henkilöiden kanssa, joita saavutettavuuden asiat koskettavat myös arjessa, jolloin pystytään tuottamaan erityisen tarkasti huomioitu kokonaisuus.

4 ERITYISRYHMÄNÄ SYRJÄYTYNEET NUORET

4.1 Syrjäytymisen syyt

Syrjäytymiseen johtavat syyt eivät ole usein yksiselitteisiä, vaan sisältävät monia erilaisia komponentteja, jonka takia yksilö ei kykene selviytymään yhteiskunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Yksinkertaisimmillaan syrjäytymisellä tarkoitetaan näiden moninaisten syiden kasaantumista niin, ettei ihminen kykene työttömyyden, koulutuksen tason tai erilaisten elämänhallinnallisten puutteiden myötä osallistumaan yhteiskunnan toimintaan (Reivinen & Vähäkylä 2013, 23).

Kuitenkaan Reivinen ja Vähäkylä (2013) eivät mainitse tekstissään esimerkiksi kulttuurillisia tai terveydellisiä tekijöitä, jotka myös osaltaan aiheuttavat syrjäytymistä tai syrjäytymisvaaraan joutumista. Suomi on useampana vuotena varastanut kärkipaikan Euroopan rasistisimpana maana, kertoo European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) 2018 tehdyssä tutkimuksessaan. Tutkimus kohdistui kahteentoista Euroopan Unionin jäsenmaahan ja tutkimuksen myötä selvisi, että Suomessa asuneista maahanmuuttajista jopa 63 % oli kokenut rasistista ahdistelua viisi vuotta ennen tutkimuksen suorittamista. (FRA 2018, 15.) Rasismien ja sen ilmentymismuotojen vuoksi maahanmuuttajan tai erivärisen ihon omaavan henkilön, myös Suomessa syntyneen, voi olla vaikeaa osallistua yhteiskunnan toimintaan ja näin ollen adaptoitua suomalaiseen kulttuuriin, samalla joutuen syrjäytyneeksi.

Terveydellisiä tekijöitä syrjäytymisvaaraan joutumiselle on useita; näitä voivat olla lapsuudessa koettu köyhyys ja siitä johtuneet elinolojen pakotteet, jotka saattavat heijastua nuoreen stressinä tai uupumuksena. Stressi ja sen pitkittyessä ilmaantuva uupumus voi johtua myös perheväkivallasta kohdistuen nuoreen tai toiseen aikuiseen, koulukiusaamisesta kiusaajana tai kiusattuna, sekä vanhempien koulutuksen puutteesta ja ymmärtämättömyydestä koulutuksen merkityksestä nuoren elämänlaatuun. Näiden tai useiden tekijöiden yhteisvaikutuksena esiintyvä uupumus nuorena saattaa pahimmillaan johtaa masennukseen, jonka vuoksi nuori ei kykene selviytymään opetuksen tahdissa, sosiaalisissa tilanteissa tai osallistumaan erilaiseen yhteiskunnalliseen toimintaan ikäistensä tavoin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kertoo, että masennukseen

sairastutaan useimmiten 15–18-vuotiaana ja masennusoireita esiintyy nuorison keskuudessa noin 20 % (THL 2013, 54).

Syrjäytymiseen johtavat syyt saavat vaikutteita niin kotioloista kuin myös yhteiskunnallisista ongelmista. Myrskylä (2012, 1–2) on todennut vuonna 2010 tehdyn tutkimuksen perusteella Suomessa olleen 51 341 syrjäytynyttä nuorta, joka kattaa 5 % 15–19-vuotiaiden nuorten kokonaismäärästä. Kuitenkin syrjäytyneiden nuorten arvion mittaaminen on haastavaa, sillä vakiintunutta määritelmää syrjäytymiselle ei ole. Näin ollen arvioiden vaihtelu liikkuu 14 000–100 000 henkilön keskuudessa (THL 2019).

Syrjäytymiseen johtavat syyt saavat vaikutteita niin kotioloista, kuin myös yhteiskunnallisista ongelmista. Vaikka syrjäytyneiden nuorten osuus tuntuukin pieneltä osalta yhteiskunnallisessa näkökentässä, ei sovi unohtaa myös muita syrjäytyneitä, kuten työttömiä nuoria aikuisia, erityisryhmiin kuuluvia henkilöitä tai muuten yhteiskunnan toiminnasta vaikeasti kiinniottavia henkilöitä. Nämä kaikki ryhmät yhdessä avaavat näkökulmaa syrjäytymisen laajuuteen ja sen ongelmiin, jotka vaikuttavat koko yhteiskunnan toimintaan.

Syrjäytymisvaaraan joutuessaan ihminen kuormittaa myös yhteiskuntaa kykenemättömyydellään osallistua normaaleiksi, yhteiskunnan kannalta merkittäviksi mainittuihin toimintoihin, kuten työelämään. Tämä kuormittaa sekä yhteiskunnan taloutta, mutta myös rasittaa kokonaisvaltaisesti työyhteisöä ja sen toimintaa ihmisten estyessä täyttämään velvollisuuksiaan. Syrjäytymisvaaraan joutuneiden tai sen rajamailla olevien nuorten tukeminen ja avustaminen onkin kaikkien vastuulla, mutta erityisesti niiden tahojen, jotka pystyvät toimenpiteiden avulla, olivat ne suuria tai pieniä, vaikuttamaan nuoriin ja heidän tulevaisuuteensa suoranaisesti.

4.2 Saavutettavuudella ehkäisten syrjäytymistä

Saavutettavuuden määritelmän myötä usein jää tiedostamatta sen merkitys syrjäytymisen ehkäisyssä, vaikkakin suurin syy saavutettavuuden tarkoituksesta kietoutuu kyseisen aatteen ympärille. Nuorten kohdalla saavutettavuudesta puhuttaessa tarkoitetaan sosiaalista saavutettavuutta ja sen kehityskohtia, sillä syrjäytyminen nykyaikana on

todennäköisempää kuin koskaan aikaisemmin. Sosiaalisen saavutettavuuden piiriin kuuluu kaikki henkilöt, mutta sen kokee kaikista hyödyllisemmäksi ne ihmiset, keiden sosiaalinen käyttäytyminen tai sosiaalinen ympäristö on heikentynyt. Sosiaalisen saavutettavuuden tarkoituksena on pyrkiä tarjoamaan toimintaa ja helpottamaan sen löytämistä, toteuttaa haluttua toimintaa, sekä myös sitouttaa ihmistä pysymään mukana toiminnassa (Partio live 2020).

Tapahtumat ja festivaalit usein tarjoavat sosiaalista saavutettavuutta, koska tapahtumaan yleisesti osallistuu myös muita ihmisiä, jotka mahdollistavat sosiaaliset suhteet ja mahdollisesti toimintaa. Myös tapahtuma-alueella tapahtuva toiminta itsessään tarjoaa puitteet sosiaaliseen saavutettavuuteen, muttei todennäköisesti sitouta ihmisiä jatkamaan toimintaa enää seuraavina päivinä. Näin ollen viihteisarvo ylittää sosiaalisen saavutettavuuden.

Ehkäisemällä syrjäytymistä nuorten parissa ja samalla parantaen saavutettavuutta, voidaan keskittyä pohtimaan tapoja, miten nuoret haluavat osallistua mukaan yhteiskunnan toimintaan omien mieltymyksiensä kautta. Yhteisöllisyys on johtava elementti ja usein tukee sosiaalisten suhteiden luomisessa, jonka vuoksi tapahtumat suosivat nuorien tavoittamisessa osallistavaa toimintaa, joka voi vaihtoehtoisesti tapahtua nuorien entuudestaan tuntemassa toimitilassa, tai vaihtoehtoisesti siirtymällä osallistavan toiminnan tarjoajan omiin toimitiloihin. Pitkäjänteisessä yhteistyössä molempien osapuolien taholta voidaan toteuttaa saavutettavuuden yleisimmät muodot huomioimalla esteettömät tilat, taloudellisen mahdollisuuden osallistua toimintaan, sekä sitouttaa toiminnan myötä nuoria mukaan myös tulevaisuudessa vastaavanlaiseen, hyväksi koettuun ratkaisuun.

4.2.1 Osallistava toiminta nuorten aktivointiin

Osallistavalla toiminnalla viitataan toimintaan, jonka lopputuloksena saattaa olla yhteinen työnäyte, tai muu aikaansaannos. Se voi olla myös yhteistä toimintaa ilman lopputulosta, jonka pääpaino on verkostoitumisessa tai toimitilan käyttämiseen siihen määritellyssä tavoitteessa. Usein myös osallistavan toiminnan taustalla on tarve tarjota kaikille taustasta tai henkilöstä riippumatta kokemus tulla nähdyksi tai kuulluksi omana itsenään. Hyväri ja Nylund (2010, 29) sanovat, että osallistumalla yhteisölliseen toimintaan voidaan ehkäistä ja

korjata parhaimmillaan syrjäytymisen aiheuttamia ongelmia. Yksilö itse määrittelee oman osallistavuuden, joka voi olla aktiivista toimintaa festivaaleilla osallistuen työpajoihin tai verkostoitumalla omalla painollaan. Osallistava toiminta voi kuitenkin olla myös pelkästään yksilön päätös saapua festivaalille sivuuttaen osallistavan toiminnan, mutta kuitenkin seurata artisteja ja heidän esiintymistään. Myös tämä on osallistavaa toimintaa, joka jää vain yksilön sisäiseksi toiminnaksi. Molemmat edellä mainitut osallistumistavat kulkevat opinnäytetyössä nimeltään aktiivinen ja passiivinen osallistuminen.

Nuorten suosimia paikkoja kohtaamisille ja yhteiselle tekemiselle ovat paikkakunnalla sijaitsevat toimintaorganisaatiot, jotka ovat keskittyneet tarjoamaan nuorille ja nuorille aikuisille maksutonta ja osallistavaa toimintaa omissa toimitiloissaan. Toimitilat kantavat nimeä kohtaamispaikka, nuorten kahvila tai nuorisotila. Näiden toimitilojen sisällä voidaan toteuttaa monenlaista osallistavaa aktiviteettiä, kannustaen kuitenkin yksilöllisen tekemisen pariin tarjoamalla nuorille myös erilaisia soittimia, pelejä ja harrastusmahdollisuuksia. (Koskela 2008, 51–51.) Nuorten käyttämien toimitilojen myötä myös pyritään ehkäisemään turhautumisesta johtuvaa ilkeävaltaa tai käytöshäiriöitä yleisillä paikoilla ja usein vastaavanlaisten toimitilojen ilmentyminen paikkakunnalla vähentää näitä ongelmia.

Osallistava toiminta ja sen positiiviset vaikutukset yksilössä korostuvat henkisenä voimavarana tai sen lisäämisenä, sekä ihmisen omien sosiaalisten ja motoristen taitojen kehityksessä. Osallistava toiminta aktivoi yksilöä vastaanottamaan uutta ja vanhaa tietoa, sekä päivittämään jo olemassa olevia mielikuvia tai toimia. Myös osittain ryhmäpaine voi toimia aktivoivana elementtinä osallistavassa toiminnassa: kun muut haluavat osallistua toimitahon järjestämään tai mahdollistamaan toimintaan, on vaikeampaa kieltäytyä. Tämä edesauttaa sosiaalisten suhteiden luomisessa, mutta varjokuvana myös piilee mahdolliset huonot puolet, mitä ryhmäpaine voi aiheuttaa.

Suomessa on useita eri järjestöjä, jotka pyrkivät tuottamaan nuorille ja nuorille aikuisille säännöllisiä kohtaamisia toimitiloissaan vapaaehtoisten työntekijöiden kanssa. Tapahtumat myös toimivat osallistavan toiminnan kautta ja tarjoavat mahdollisuuksia osallistua kulttuuritapahtumiin talkoolaisvoimin, niin sanottuna vapaaehtoisena. Vapaaehtoistoiminnassa korostuu osallistavan toiminnan elementit aina uuden oppimisesta sosiaalisten suhteiden luomiseen ja voi tarjota ponnahtuslaudan työelämään.

4.2.2 Jalkautuminen saavutettavuuden apukeinona

Jalkautumisella, tuttavallisemmin ilmaistuna kohdepaikkaan suoritettavan toimen avulla, voidaan madaltaa syrjäytymisvaarassa olevien nuorten henkistä ja fyysistä kynnystä osallistua toimintaan. Jalkautumiselle ei ole tarkkaa määritelmää, mutta Maamies (2015) viittaa jalkauttamisen olevan muotisana, jonka sisin kuitenkin on pääosin toiminnan käytännön sovittamista ja siirtämistä ihmisten keskuuteen.

Nuorten tarve kuulua osalliseksi toimintaan ja yhteisöön toimii jalkauttamisen alustana. Siinä määrin missä osallistava toiminta nähdään toimipaikkojen ja tekijöiden tuottamana yhteisöllisenä toimintana, jalkauttaminen nähdään samojen arvojen lisäksi markkinointiväylänä. Jos jalkautuminen nähdään toimena myös kohentaa yrityksen tai yhdistyksen ulkoisia ja sisäisiä arvoja, johtaa se usein myös jalkauttamisstrategian pohdintaan. Pohdinnan aiheena voi olla jalkauttamisen sisällöllinen aktiivisuus, joka suunnataan nuorille toiminnan kautta, jalkauttamisen laajuus sekä kesto, että myös jalkauttamisen tarkoitus ja sen myötä mahdollisesti saavutettavat tulokset, joita halutaan tavoitella.

Jalkauttaminen voi toimia myös vaihtoehtoiseen suuntaan, esimerkiksi solmimalla yhteistyötahojen kanssa sopimuksia, jonka avulla jalkauttaminen tapahtuu ohjatussa ympäristössä halutussa toimipisteessä. Tässä esimerkkinä toimii festivaalialueen projektit, jonne saavutaan yhdessä halutun kohderyhmän kanssa, mahdollisesti mukana yhteyshenkilö kohderyhmän puolelta. Näin nuoret saadaan pois tutulta toimialueeltaan ja haastetaan myös uusiin sosiaalisiin suhteisiin, mutta myös samalla, riippuen tahdotusta projektista tai vastakkaisen jalkautumisen tarkoituksesta, hiomaan omia taitojaan.

Jalkautumista näkee arjessa parhaiten kauppakeskuksissa, kesätoreilla, päivittäistavarakaupoissa tai vaikkakin jonkin tapahtuman yhteydessä. Nämä jalkautumisen pisteet kulkevat nimellä ”pop-up”, tarkoittaen hetken olemassa olevaa informaatiota sisältävää tai palveluja myyvää pistettä tai toimitilaa. Pop-Up voi olla myös jotain täysin uutta ja usein uudet ideat ja innovaatiot kiinnittävät huomion myös näiden pisteiden osalta.

Suurimmaksi ongelmaksi jalkautumisessa puolin ja toisin toimipisteiden ja järjestäjien keskuudessa on kommunikaation tai ohjauksen puute. Pelisäännöt ja tarvittavat materiaalit

projektia varten täytyy olla toiminnanohjaajilla selvillä. Tämä voi vaatia useiden kuukausien valmistelun ennen varsinaisen jalkautumisprosessin alkamista. Ongelmaksi saattaa koitua myös toimipisteen valinta ja siihen vaikuttavat tekijät, kuten toimipisteen sijainti ja sen sisältämät mahdollisuudet toiminnan toteuttamiseksi.

Jalkautumisen avulla voidaan tukea matalan kynnyksen toimintaa, eikä jalkautumisen avulla tarvitse aina määrittää projektin lopputulosta. Jalkautuminen toimii loistavasti saavutettavana toimintana, jonka voi tapahtumasta riippumatta toteuttaa ympäri vuoden lähes kaikkialla, omissa toimitiloissa tai yhteistyökumppanien toimitiloissa. Jalkautuminen vaatii onnistuakseen hyvän kommunikaation kaikkien osallisten keskuudessa sekä viestinnän toiminnan tapahtumisesta, jotta siihen saadaan osallistumaan haluttu kohderyhmä tai määrä ihmisiä.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Monimenetelmäinen tutkimus

Tutkimuksessa esiintyneen aiheen myötä tutkimus vaati avukseen laadullista tutkimusmenetelmää sekä määrällistä tutkimusmenetelmää. Pohjanpään (2009) mukaan monimenetelmällisyydellä tarkoitetaan aineistonkeruuta kahdella tai useammalla tiedonkeruumenetelmällä. Näin voidaan yhdistää molempien tiedonkeruumenetelmien hyötyjä sekä myös tuoda tutkimukselle enemmän perspektiiviä.

Laadullinen tutkimus opinnäytetyössä tapahtuu haastatteluiden kautta. Laadullisesta tutkimuksesta käytetään nimeä kvalitatiivinen tutkimus, joka sisältää moninaisia lähestymistapoja tutkittavaan kohteeseen aina aineistonkeruumenetelmiä myöten. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Laajan lähestymistapansa vuoksi laadullinen tutkimus antaa lempeän kohtaamisen tutkittavalle kohteelle ja tutkijalle vapauden päättää aineistonkeruumenetelmät.

Laadullisen tutkimuksen haastattelut avaavat syvemmin tutkimuksen sisältöä ja antavat eläväisemmän kuvan esitetyn ongelman ratkaisuun, tai haastateltavien asiantuntijuuden kautta pystytään avaamaan tutkimuskohteen pinta auki muulle tutkimusmenetelmälle samassa tutkimuksessa, tai tulevaisuudessa toiselle tutkimukselle.

Määrällinen tutkimus tapahtuu tutkimuskyselyn kautta. Määrällinen tutkimus tarkoittaa kvantitatiivista tutkimusta, jonka tarkoituksena on tutkimuskohteen tai tuloksien analysoiminen tilastojen sekä numeroiden avulla. (Määrällinen tutkimus, [viitattu 06.05.2021].) Määrällistä tutkimusta hyödynnetään usein tilastollisissa tutkimuksissa, joissa on erityisen tärkeää tutkimuksen kannalta numerollisesti ilmaistava lopputulos.

Tutkimuskyselyn vastauksien analysoiminen määrällisen tutkimustavan avulla auttaa hahmottamaan todelliset jakaumat prosentuaalisesti vastaajien keskuudessa, sekä kokonaiskuvan luomisessa. Tutkimusta voidaan myös tulevaisuudessa hyödyntää vertailemalla numerollisia tuloksia toisiinsa.

5.2 Tutkimusaineiston keruumenetelmät

Opinnäytetyön tutkimuksen aineistonkeruumenetelminä käytetään puolistrukturoitua haastattelua sekä kyselytutkimusta.

Puolistrukturoitu haastattelu on osa laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmää. Puolistrukturoidut haastattelut rajaavat keskustelua jonkin verran tarkoituksellisesti, jotta pystytään pysymään niissä aiheissa ja kysymyksissä, mitkä ovat etukäteen haastateltavalle määriteltä. Kuitenkin haastattelu ei ole täysin ennalta valmisteltu ja omaa vapaan keskustelun mahdollisuuden. (Näpärä 2007.) Näiden ominaisuuksien ansiosta pystytään havainnoimaan eriäviä vastauksia ja selvittämään mahdollisia syitä siihen.

Kyselytutkimus on osa määrällisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmää ja se mahdollistaa tutkimuksen tilastollisen analyysin. Kyselytutkimuksen huolellinen valmistelu tarkoituksensa mukaan palvelee parhaiten tutkimuksen lopputuloksien analysointia, kertoo Valli (2002, 533–534). Kyselytutkimus osana kokonaisuutta antaa mahdollisuuden tilastolliseen lopputulemaan tutkimuksen kannalta ja on samalla kohderyhmälle matalan kynnyksen osallistumismuoto.

5.2.1 Puolistrukturoidut haastattelut

Haastattelut suoritetaan kahdelle Suomessa toimivalle festivaalin vastaavalle tuottajalle. Molemmilla haastatteluun osallistuvilla on useampien vuosien kokemus tapahtumatuottamisesta, saavutettavuuden kehittämisestä, erityisryhmien huomioimisesta ja suurista massatapahtumista. Haastattelut toteutetaan Turussa toimivan Ruisrock-festivaalin vastaavalle tuottajalle sekä Seinäjoella toimivalle Provinssi-festivaalin vastaavalle tuottajalle.

Haastatteluiden avulla selvitetään festivaalituottajien käsitystä saavutettavuudesta ja sen ilmentymistä festivaalilla. Lisäksi selvitetään saavutettavuuden haasteita festivaalilla sekä syitä, jotka aiheuttavat mahdolliset haasteet. Esiin nousee toiveet saavutettavasta tapahtumasta kuin myös tulevaisuus, jossa huomioidaan festivaali saavutettavampana kuin koskaan.

Haastatteluiden jälkeen on mahdollista tarkistella festivaalituottajien näkemyseroja saavutettavuudesta koskien suuria massatapahtumia, sekä ratkaisuja saavutettavuuden ongelmakohtiin sen toteutumisessa. Haastattelut avaavat saavutettavuuden näkökulmaa tapahtumatuottajan puolelta ja vastaa kysymykseen, tarvitseeko festivaalin olla saavutettava, minkä vuoksi ja miten siihen pyritään.

5.2.2 Kyselytutkimus

Kyselytutkimus suoritetaan kahdelle Seinäjoella toimivalle taholle, jossa toteutuu haluttu kohderyhmä, syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Kyselyyn osallistuu Tolkkupajan-hankkeen nuoret sekä nuoret aikuiset. Tolkkupaja-hankkeen tarkoitus on tukea nuoria, jotka ovat yhteiskunnallisesti heikossa asemassa (Tolkkupaja, [viitattu 06.05.2021]). Kyselyyn osallistuu lisäksi nuortentila JOJOn nuoret ja nuoret aikuiset. JOJO on ilmainen kohtaamispaikka, jonka toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen (Nuorten kohtaamispaikka JOJO, [viitattu 06.05.2021]).

Tutkimuskyselyssä selvitetään nuorten elämäntilannetta, saavutettavuuden käsitettä aina sen merkitykseen nuorille, tapahtumien merkitystä saavutettavina sekä Provinssin arvojen toteutumista ja sitä, miten Provinssi voisi kehittää saavutettavuutta.

Kyselytutkimuksen jälkeen voidaan tarkastella nuorten elämänlaatua, sekä niitä asioita, mitkä vaikuttavat elämänlaatuun yleisesti ja minkä asian muuttamisella elämänlaatua voitaisiin parantaa. Kyselytutkimuksesta selviää nuorten kiinnostuneisuus saavutettavuutta kohtaan ja se, kokevatko nuoret tapahtumien saavutettavuuden kehittämisen tärkeänä. Lisäksi Provinssia koskevat saavutettavuuskysymykset avaavat festivaalin arvojen toteutumista sekä sen, millä toimilla saavutettavuutta pystyttäisiin kehittämään jatkossa.

5.2.3 Tutkimusaineiston kerääminen ja analysointi

Tutkimusaineiston kerääminen tapahtuu kyselylomakkeesta Webropol-alustalle. Mainitulle alustalle on luotu kyselylomake nuorten täytettäväksi (Liite 2). Kysely on lähetetty Tolkkupaja-hankkeen yhteistyötaholle nettilinkkinä, joka mahdollistaa kyselyn toteuttamisen työpajan yhteydessä eri mobiililaitteiden kautta. Vastaukset näin ollen rekisteröityvät

alustalle reaaliaikaisesti ja mahdollistavat vastauksien tarkastelun kyselytutkimuksen aikana.

Kyselylomakkeessa esitetään yhteensä yhdeksäntoista (19) kysymystä, joista neljä (4) kysymystä esitetään monivalintana. Loput kysymyksistä esiintyvät matriisina (4) tai valintoina (9). Mukana on myös kohta avoimelle palautteelle (1) ja avoin vastausvaihtoehto (1). Kyselylomake muuttuu vastaajan vastauksen mukaisesti kysymyksessä numero 13. Valinta vaikuttaa siihen, onko seuraava kysymys joko numero 14 tai vaihtoehtoisesti numero 16.

Kysely alkaa perustiedoista liittyen henkilön ikään, sukupuoleen ja elämäntilanteisiin, kartoittaen samalla vastaajan kuormittavuutta arjessa, sekä siihen toivottuja muutoskohtia. Kysely jatkuu saavutettavuuteen yleisesti tapahtumissa sekä Provinssiin osallistumisesta.

Kyselyn täytetään anonymisti, joka madaltaa osallistumisen kynnyksiä. Tämän myötä ei voida myös suoranaisesti olettaa syy ja seuraussuhteita tarkasti, sillä nuoret asettuvat lähtökohtaisesti samaan tilanteeseen keskenään, eikä tutkimuksen kannalta ole relevanttia esittää tuloksia esimerkiksi sukupuolen perusteella. Kysymykset on pyritty myös muotoilemaan yksinkertaisiksi ja ymmärrettäviksi sekä mahdollisemman lyhyeksi kokonaisuudessaan. Kyselyn täyttämisen tukena on myös yhteistyötaho, jonka työpajan aikana kysely täytetään.

Tutkimuksen haastattelut suoritetaan Zoom-pikaviestintäohjelmalla videopuhelun välityksellä. Videot nauhoitetaan haastattelijan tietokoneelle sekä ulkoiselle kovalevyllä tarvittavaa litterointia varten. Tämän lisäksi mahdollisten teknisten ongelmien ilmaantuessa haastattelut tallennetaan erikseen myös pelkinä äänitiedostoina haastattelijan älypuhelimelle nauhurille.

Haastattelukysymykset ovat molemmille haastateltaville samat (Liite 1) pois lukien festivaalinimen muuttamisen haastattelulomakkeeseen. Näin saadaan parhaiten analysoitua haastatteluissa ilmenneitä aiheita ja tuloksia.

Haastatteluissa kysytään haastateltavan perustiedot, kuten nimi sekä käytettävä titteli. Nämä jäävät ainoastaan haastattelijan käyttöön tietoturvan takia. Haastateltavien

henkilöllisyys jää salaiseksi. Haastattelut etenevät saavutettavuuden määritelmän hahmottamiseen, sekä saavutettavuuden merkitykseen niin festivaalin kävijöille, kun myös festivaalille. Haastattelu keskittyy vahvasti myös tutkimaan saavutettavuuden ongelmia festivaalilla, kuin myös tulevaisuuden ratkaisuja sen edistämiseksi. Haastattelun lopussa syvennytään saavutettavaan tapahtumaan ja pohditaan, millainen on saavutettava tapahtuma.

Haastattelut on pyritty pitämään yksinkertaisina, mutta kuitenkin haastavina haastateltaville. Lisäksi kyselyt mahdollistavat laajan vastauskentän, joka on osaltaan suotavaakin tutkimuksen aiheen kannalta. Näin voidaan löytää monisyinen vastaus kysymyksiin ja juuret sille. Puolistrukturoidun haastattelun ominaisuuksien myötä haastattelumateriaalista poimitaan oleelliset kohdat, joiden avulla voidaan tehokkaasti ymmärtää tuloksia.

Tutkimusaineiston analyysi tapahtuu kyselytutkimuksessa Webropol-alustalla. Webropol mahdollistaa kyselyn analyysin prosentuaalisesti jokaisessa vastauksessa, sekä useamman vastausvaihtoehdon kohdalla myös keskiarvallisesti. Tutkimusaineisto ladataan myös tutkijan tietokoneelle.

Haastatteluaineiston analyysi tapahtuu, kun aineisto litteroidaan. Zoom-pikaviestiohjelma mahdollistaa haastatteluaineiston tallentamisen tutkijan tietokoneelle, jonka avulla tallennetta voidaan tarkastella videokuvalla, että myös äänellä. Haastatteluaineisto litteroidaan tutkijan tietokoneelle Word-sovellukseen.

5.3 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuksen eettisyys voidaan varmistaa tutkimuksessa esiintyvien arkaluontoisien aiheiden ja niihin liittyvien henkilöiden identiteetin salaamisella, tai kokonaisvaltaisesti estämällä jonkin osion julkisuuden. Tästä päättää pääsääntöisesti toimeksiantaja, jos tutkimuksen aihe sisältää organisaation sisäistä, arkaluontoista tietoa, jota ei ole tarkoitettu julkiseen käyttöön.

Tässä tutkimuksessa eettisyyden mahdolliset ongelmat ilmenevät tarkastellessa tutkimuskyselyn kohderyhmää, syrjäytymisvaarassa olevia nuoria ja heidän

elämäntilannettaan, kuin myös mainitsemalla toimipaikat, jossa erityisryhmäläiset suorittavat erilaisia työpajoja tai viettävät aikaa. Kyselyä kohden on suoritettu toimenpiteitä, jolla voidaan välttää eettiset ongelmat. Näitä toimenpiteitä ovat kyselytutkimuksen tarkistus yhteistyötaholta ja toimeksiantajalta ennen julkaisua. Lisäksi kyselystä on tehty anonyymi, joten vastaajien henkilöllisyyttä ei ole mahdollista selvittää, sekä kohderyhmälle on ilmoitettu kyselytutkimuksen tarkoitus ja että siihen osallistuminen on ollut vapaaehtoista.

Kaikkienensa tutkimus käsittelee kokonaisesti saavutettavuutta ja sen avuksi saatua kohderyhmää, kuin myös haastateltavia lähestytään aidolla mielenkiinnolla tärkeää aihetta kohtaan.

Tutkimuksen luotettavuus määräytyy monesta osa-alueesta, kuten teoreettisista lähtökohdista, käsitteistä, tutkimuksessa esitetyistä ongelmista, mittareista, joilla tutkitaan ongelmaa, aineiston analyysillä johtaen tutkimustuloksiin ja tutkimuksen johtopäätöksiin. (Teorialähtöinen tutkimus, [viitattu 06.05.2021].) Kuitenkin tutkimuksen luotettavuutta katseltaessa huomio kannattaa kiinnittää kokonaisvaltaisesti aiheiden johdonmukaisuuteen, käytettyjen lähteiden julkaisuaikoihin, niiden kokonaismäärään verraten tutkimuksen kokoon sekä siihen, miten tutkija on onnistunut mahdollisesti ratkaisemaan tai selvittämään tutkimuksessa esitetyt ongelmat tai havainnot.

Tutkimuksen luotettavuutta kasvattaa sen monimenetelmällisyys sekä asiantuntijoiden parissa suoritettut haastattelut, että myös suoraan kohderyhmään toteutettu kyselytutkimus. Kuitenkin molemmissa tavoissa on myös omat riskitekijänsä, jonka vuoksi tutkimus saattaa kärsiä epäluottamuksesta. Näitä tekijöitä voi olla esimerkiksi riittämätön määrä kohderyhmän osallistumista, internetlinkin leviäminen väärälle kohderyhmälle tai haastatteluiden epäonnistuminen.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

6.1 Tolkkupaja ja JOJO

Kyselytutkimus kohdennettiin Seinäjoen alueen syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin, jotka koostuivat Tolkkupaja-hankkeen nuorista sekä nuorten kohtaamispaikka JOJOn nuorista. Kyselyyn vastasi yhteensä 18 henkilöä, joista Tolkkupajan nuoria oli yhteensä 13 henkilöä ja JOJOn nuoria 5 henkilöä.

Kyselyyn osallistui eniten 24–26-vuotiaita (44,4 %) ja toiseksi eniten 18–20-vuotiaat (33,3 %). Vain yksi vastaajista ilmoitti olevansa yli 27-vuotias. Kokonaismäärästä naisia ilmoitti olevansa 77,8 %. Elämäntilanteesta kysyttäessä 27,8 prosenttia vastaajista ilmoitti olevansa työttömiä, 22,2 % opiskelijoita ja 22,2 prosenttia sairaslomalla. Suurin osa vastaajista koki elämänlaatunsa olevan hyvä (50 %), vaikkakin osa lopuista vastaajista oli vastannut elämäntilakseen ei hyvä, eikä huono tai heikko.

Kyselyyn vastaajat saivat valita kolme (3) vaihtoehtoa, jotka vaikuttavat eniten yleisesti elämänlaatuun. Vastaajien kesken yleisesti elämänlaatuun vaikuttavia tekijöitä oli ystävä- ja perhesuhteet sekä henkinen hyvinvointi. Kaikista vähiten yleiseen elämänlaatuun vaikuttaa työt ja fyysinen hyvinvointi. Myös avoimessa vastauksessa oli mainittuna erikseen parisuhde. Tämän jälkeen vastaajat saivat vastata yhdellä vastauksella (1), minkä asian haluaisivat muuttuvan, jotta elämänlaatu voisi parantua. Vastaajat halusivat muuttaa eniten koulutusta, taloudellista tilannetta sekä henkistä hyvinvointiaan. Vähiten haluttiin muuttaa fyysistä hyvinvointia, ystäväsuhteita tai harrastuksia. Avoimessa vastauksessa esiin tuli myös Covid-19 aiheuttamien poikkeusolojen vaikutus, johon toivottiin muutosta.

Kyselytutkimuksen toinen osuus koski saavutettavuuden käsitettä ja sen ymmärtämistä, kuin myös yleisesti tapahtumien saavutettavuuden kokemisen ja merkityksen. Kyselytutkimuksessa kysyttiin nuorien kiinnostusta saavutettavuudesta sekä miten nuoria voitaisiin tavoittaa mukaan tapahtumien toimintaan.

Saavutettavuuden käsitteenä ymmärsi vastaajista 88,9 %. Vastaajat saivat seuraavassa kohdassa valita kaikki ne lähteet, jonka avulla ovat tutustuneet saavutettavuuteen. Vastaajat

ovat eniten saaneet tietoa internetin (33,3 %), oppilaitoksen tai työpaikan (33,3 %) ja tapahtumien tai palveluiden kautta (33,3 %). Vähiten saavutettavuudesta tietoa saa terveydenhuollon kautta (16,7 %).

Yleisesti tapahtumia koskien vastaajat olivat täysin samaa mieltä siitä, että saavutettavuus on tärkeää tapahtumissa (76,5 %) ja että tapahtumien tulisi yleisesti tiedottaa saavutettavuudesta enemmän (47,1 %). Täysin samaa mieltä oltiin myös siitä, että tapahtumien tulisi yleisesti parantaa saavutettavuutta (41,2 %) sekä siitä, että tapahtumat ovat yhteiskunnallisesti vastuussa saavutettavuuden edistämisestä (41,2 %). Vain kuitenkin 11,7 % vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että voisi vaikuttaa tapahtumien saavutettavuuden kehittämiseen ja 11,8 % vastaajista oli antanut palautetta tapahtumalle saavutettavuudesta.

Taulukko 1. Saavutettavuuden merkitys tapahtumissa.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa, eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo	Mediaani
Koen voivani vaikuttaa tapahtumien saavutettavuuden kehittämiseen	11,7 %	41,2 %	41,2 %	5,9 %	0 %	2,4	2
Olen antanut palautetta tapahtumalle saavutettavuudesta	11,8 %	23,5 %	11,8 %	17,6 %	35,3 %	3,4	4
Saavutettavuus tapahtumissa on tärkeää	76,5 %	23,5 %	0 %	0 %	0 %	1,2	1
Tapahtumien pitäisi yleisesti tiedottaa saavutettavuudesta enemmän	47,1 %	35,3 %	17,6 %	0 %	0 %	1,7	2
Tapahtumien pitäisi yleisesti parantaa saavutettavuutta enemmän	41,2 %	47 %	11,8 %	0 %	0 %	1,7	2
Tapahtumat ovat yhteiskunnallisesti vastuussa saavutettavuuden edistämisestä	41,2 %	41,2 %	11,7 %	5,9 %	0 %	1,8	2

Yleisesti ottaen nuoria kiinnostaa saavutettavuus (64,7 %) mutta myös osa vastaajista oli eri mieltä asian kanssa (35,3 %).

Vastaajat olivat täysin samaa mieltä siitä, että nuoria tavoitetaan parhaiten tapahtumien toimintaan mukaan sosiaalisen median kautta (66,7 %), kuten myös jalkautumalla toimipisteisiin, kuten nuorisotiloihin ja kouluihin, missä nuoret käyvät (50 %). Myös täysin samaa mieltä oltiin siitä, että kokeilupäivät tai avoimet ovet toimipisteessä tavoittavat nuoria parhaiten (50 %). Osittain samaa mieltä (55,5 %) oltiin myös siitä, että nuoria tavoitettaisiin parhaiten tapahtumissa tai niiden aikana. Stand-up-pisteet koettiin kaikista vähiten tavoitettaviksi.

Vastaajista 38,9 % oli täysin samaa mieltä, että saavutettavuudella voidaan ehkäistä nuorien syrjäytymistä. Jokseenkin samaa mieltä vastaajista oli 50 %. Kukaan vastaajista ei kokenut saavutettavuuden olevan hyödytön nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kolmas tutkimuskyselyn osio koski Provinssia, Provinssin arvojen toteutumista sekä Provinssin saavutettavuuden edistämistä eri toimien kautta. Osio myös käsitteli syitä siihen, minkä takia Provinssiin ei välttämättä ole kyennyt osallistumaan.

Kyselyyn vastaajista puolet oli osallistunut jossakin vaiheessa Provinssiin, ja puolet eivät olleet osallistuneet koskaan aikaisemmin Provinssiin.

Provinssissa aikaisemmin käyneet ilmoittivat käyneensä festivaalilla keskimäärin kolme (3) kertaa ja useimmiten ostamalla tapahtumaan pääsylipun (62,5 %) tai saamalla pääsylipun joltakulta (25 %).

Vastaajat, jotka eivät olleet aikaisemmin osallistuneet Provinssiin ilmoittivat tähän syyksi taloudellisen tilanteen (66,7 %) sekä ystävien puutteen (44,4 %). Osa vastaajista ei myöskään kokenut artistikattauksen olevan mieleinen (33,3 %) tai yksinkertaisesti kiinnostuksen puutteen festivaaleja kohtaan (22,2 %).

Täysin samaa mieltä oltiin siitä, että Provinssi koetaan yhtenä Seinäjoen identiteettinä (55,6 %) ja Provinssista löydettiin helposti tietoa (47 %). Jokseenkin samaa mieltä oltiin siitä, että Provinssi on saavutettava festivaali (44,4 %), se koetaan turvalliseksi festivaaliksi (50 %) ja

sen järjestäjiä uskaltaa lähestyä tarvittaessa (44,4 %). Provinssin hinta-laatusuhteeseen ei oltu samaa, eikä eri mieltä suurimmaksi osaksi vastaajien keskuudessa (61,1 %). Osa vastaajista (33,3 %) ei ollut samaa, eikä eri mieltä siitä, löytääkö tietoa, miten pääsee mukaan Provinssin toimintaan esimerkiksi vapaaehtoiseksi.

Taulukko 2. Mielikuvat Provinssi-festivaalista.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa, eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo	Mediaani
Provinssi on saavutettava festivaali	38,9 %	44,4 %	16,7 %	0 %	0 %	1,8	2
Provinssi on turvallinen festivaali	33,3 %	50 %	11,1 %	5,6 %	0 %	1,9	2
Provinssi on hintalaatusuhteeltaan hyvä festivaali	16,7 %	22,2 %	61,1 %	0 %	0 %	2,4	3
Provinssista löytyy helposti tietoa	47 %	47,1 %	5,9 %	0 %	0 %	1,6	2
Tarvittaessa uskallan lähestyä festivaalin järjestäjiä asiani puitteissa	33,3 %	44,4 %	16,7 %	0 %	5,6 %	2	2
Tarvittaessa tiedän, miten pääsen mukaan Provinssin toimintaan (mm. vapaaehtoiseksi, alueohjelmaan)	27,8 %	33,3 %	33,3 %	0 %	5,6 %	2,2	2
Provinssi näkyy Seinäjoella ja koetaan Seinäjoen yhtenä identiteettinä	55,6 %	33,3 %	11,1 %	0 %	0 %	1,6	1

Täysin samaa mieltä vastaajat olivat siitä, että Provinssi voisi kehittää saavutettavuutta järjestämällä edullisempia pääsylippuja erityisryhmäläisille (88,9 %), järjestämällä työpajoja, joihin osallistumisella voisi saada festivaalille pääsylipun (66,7 %). Festivaalialueen esteettömyyttä halusi kehittää 44,4 % vastaajista, kuten myös alueohjelman aistikokemuksiin perustuvia ohjelmia vastaajista kaipasi 44,4 %. Myös Provinssin markkinointia ja tiedotusta haluttiin yksinkertaisemmaksi ja helpommin ymmärrettäväksi (44,4 %). Osittain samaa mieltä oltiin siitä, että Provinssin saavutettavuutta voitaisiin kehittää järjestämällä työelämän tutustumistilaisuuksia, joihin osallistumalla voisi löytää

työelämän kontakteja (50 %) sekä siitä, että Provinssin tulisi kehittää näkyvyyttä maakunnassa (33,3 %).

Taulukko 3. Provinssi-festivaalin saavutettavuuden parantaminen.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Ei samaa, eikä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Keskiarvo	Mediaani
Järjestämällä vuoden aikana työpajoja, joihin osallistumalla voisi saada lipun festivaalille	66,7 %	27,8 %	5,5 %	0 %	0 %	1,4	1
Järjestämällä vuoden aikana työelämän edustajien tutustumistilaisuuksia, joihin osallistumalla voisi luoda uusia työelämän kontakteja (mm. kulttuuriala)	33,3 %	50 %	16,7 %	0 %	0 %	1,8	2
Järjestämällä edullisempia festivaalilippuja erityisryhmille (mm. opiskelijat, työttömät)	88,9 %	5,5 %	5,6 %	0 %	0 %	1,2	1
Kehittämällä festivaalialueen esteettömyyttä (mm. sisäänkäynti, kulkuväylät)	44,4 %	22,2 %	16,7 %	11,1 %	5,6 %	2,1	2
Järjestämällä alueohjelmaan aistikokemuksiin perustuvia ohjelmia (mm. haju, maku, näkö)	44,4 %	22,2 %	27,8 %	5,6 %	0 %	1,9	2
Kehittää markkinointia ja tiedotusta yksinkertaisemmaksi ja helpommin ymmärrettäväksi	44,4 %	22,2 %	27,8 %	5,6 %	0 %	1,9	2
Kehittämällä Provinssin näkyvyyttä maakunnassa (mm. bussikiertue, ständipisteet kauppakeskuksissa)	33,4 %	33,3 %	33,3 %	0 %	0 %	2	2

Viimeisessä avoimessa palautekohdassa oli mainittu kehityskohteeksi Provinssille istuinpaikkojen lisääminen festivaalialueella. Erikseen palautekohtaan oli kerrottu myös se, ettei Provinssin tarvitse kehittää nykyistä saavutettavuuttaan.

6.2 Kyselytutkimuksen johtopäätökset

Kyselytutkimukseen osallistui 24–26-vuotiaita nuoria, joista suurin osa oli naisia. Vastaajien elämäntilanne oli hyvä, mutta muutosta toivottiin elämänlaatuun koulutuksessa, henkisessä hyvinvoinnissa ja taloudellisessa tilanteessa.

Kohderyhmä oli hyvin tietoinen saavutettavuudesta käsitteenä ja arvioikin, että nuoria kiinnostaa yleisesti saavutettavuus. Yhtä mieltä oltiin myös siitä, että saavutettavuus on tärkeää tapahtumissa ja tapahtumat ovat vastuussa saavutettavuuden kehittämisestä ja siitä tiedottamisesta. Vastauksien mukaan nuoret tavoitettaisiin parhaiten mukaan tapahtumatoimintaan sosiaalisen median kautta, jalkautumalla toimipisteisiin, joissa nuoret käyvät ja järjestämällä halutun toimipisteen tutumispäivä, esimerkiksi avointen ovien kautta.

Provinssissa vastaajista oli käynyt puolet. Suurin osa niistä henkilöistä, jotka eivät olleet osallistuneet Provinssiin mainitsivat syykseen taloudellisen kyvyttömyyden osallistua tai ystävien puutteen. Suurin osa niistä henkilöistä, jotka olivat vierailleet festivaalilla, olivat ostaneet pääsylipun tapahtumaan.

Provinssi koetaan vahvasti yhdeksi Seinäjoen identiteetiksi, myöskin festivaalista löydettiin helposti tietoa ja Provinssi koettiin jokseenkin saavutettavaksi tapahtumakokonaisuudeksi, myös turvalliseksi. Kuitenkaan hinta-laatusuhteeseen yli puolet vastaajista eivät osanneet kertoa mielipidettään.

Lähes kaikki vastaajista olivat sitä mieltä, että Provinssi voisi kehittää saavutettavuuttaan järjestämällä edullisempia lippuja erityisryhmille, joihin kuuluvat muun muassa työttömät ja opiskelijat. Tämän lisäksi suurin osa vastasi työpajojen kehittävän Provinssin saavutettavuutta. Saavutettavuuden arvoa voitaisiin myös nostaa erilaisten työelämän kontaktipäivien avulla.

Kyselytutkimuksen perusteella festivaalien tulisi parantaa saavutettavuutta omien toimiensa kautta, samalla myös tiedottaa asiasta enemmän organisaation ulkopuolelle. Samalla tapahtumat voivat kehittää toimia ja toimintamalleja, joilla kerätään matalammalla kynnyksellä palautetta saavutettavuudesta. Saavutettavuudesta pitää myös tehdä asia, johon jokainen voisi tuntea vaikuttavansa. Tämä keino voi olla esimerkiksi juuri palautteen antaminen tai avoin yleisötilaisuus tapahtuman suunnittelun aikana tai sitä ennen.

Kyselytutkimuksen perusteella voidaan myös ehdottaa Provinssille toimia, jolla festivaali voi parantaa sekä arvojaan että myös kehittää saavutettavuuttaan. Osa vastaajista ei käynyt taloudellisen tilanteen johdosta festivaalilla, johon voisi keinona olla pääsylippujen hintojen muutos erityisryhmäläisille, kuten opiskelijoille ja työttömille. Tämä voi vaikuttaa suoraan hinta-laatusuhteen kokemiseen enemmän positiivisena. Provinssi koettiin osana Seinäjoen identiteettiä, joten festivaalin näkyvyyttä voidaan kasvattaa jalkautumalla toimipisteille, missä nuoret asioivat. Jalkautumisen aikana voidaan jakaa informaatiota Provinssin tarjoamista työpajoista, vapaaehtoistoiminnasta sekä mahdollisista avoimista ovista.

Erilaiset työelämän kontaktointit voi suorittaa avoimien ovien kautta esimerkiksi päivätapatumana Rytmikorjaamon tiloissa, jolloin kasvatetaan sekä tapahtuman markkinoinnillista näkyvyyttä, kuin myös mahdollistetaan kävijöille ”apuköysiä” mahdollisen koulutuksen tai työelämän pariin. Verkostoitumisen avulla edellä mainituilla tavoilla voidaan myös osallistaa ihmisiä, jolloin voidaan mahdollistaa alusta uusille ystävyysuhteille, jonka avulla myös kynnys festivaalille osallistumiseen laskisi.

Vastaavanlaiset toimenpiteet Provinssin puolelta voisivat auttaa saavuttamaan kyselyyn vastanneiden toivomia muutoskohtia elämänlaadussa, joita esitettiin olevan koulutus, taloudellinen tilanne ja henkinen hyvinvointi. Toimenpiteitä voi suorittaa kerralla, esimerkiksi työpajojen ja koulutuksien kautta, tai pitkällä aikavälillä, esimerkiksi muuttamalla pääsylippujen hintaa.

6.3 Haastattelut saavutettavuudesta Ruisrockissa ja Provinssissa

Haastattelut kohdistettiin RuisRockin vastaavalle tuottajalle sekä Provinssin vastaavalle tuottajalle. Haastattelu Ruisrockin tuottajalle suoritettiin perjantaina 19.02.2021 ja haastattelu Provinssin tuottajalle suoritettiin keskiviikkona 03.03.2021.

H1 ja H2-merkinnät on luotu, jotta voidaan tarkastella eri festivaalien eroja saavutettavuuden toimien sekä käytänteiden suhteen. H1-merkintä koskee Ruisrockin vastuutuottajan kertomaa vastausta ja H2-merkintä puolestaan Provinssin vastuutuottajan vastausta.

Festivaalin kuvaus -kohdassa tarkastellaan festivaalin syntymistä, sen tarkoitusta ja sitä, onko festivaalille valittu tarkoituksella tietynlainen kävijäkunta.

Ruisrock on yksi suomen vanhimmista kulttuuritapahtumista ja sitä juhlitaan Turun kansanpuistossa heinäkuussa. Ruisrock on ennen kaikkea kokonaisuus, joka koostuu monipuolisesta kulttuuritarjonnasta. Ruisrock on lähtenyt suuresta intohimosta turkulaisnuorien parissa, jotka perustivat nuorisopuhelimen, joka oli tavallaan nuorien neuvonantopuhelin. Tätä käytettiin kuitenkin myös tapahtumakalenterityyppisesti, että missä on menoja. Oman bändin omaavat nuoret kuitenkin huomasivat, että Turkuun tarvittiin kasarimusajuhlien oheen rock -ja popfestivaali ja nuoret saivat kaupungilta tukea festivaalin järjestämiseksi. Että ensimmäinen festivaali oli 1970. (H1.)

Provinssihan on yksi Suomen vanhimmista festivaaleista. Tapahtuma on ollut alusta asti tosi ihmislähtöinen ja meidän slogan on ihmisten juhla, joka kuvaa hyvin sitä, mitä me tehdään. Ennen kaikkea Provinssi on kaikille, kaikenlaisille ihmisille ja siellä pyritään panostamaan siihen, että siellä olisi sisältöä kaikille ja se olisi avoin kaikille ottamalla vastaan kaikenlaiset kävijät. (H2.)

Ennen kaikkea Ruisrock tehdään tietty ihan kaikille ja kaikelle kansalle. Meidän kävijöistä nuorimmat on vauvoja ja vanhin kävijä on tainnut olla 101 -vuotias. Ruisrock mielletään kuitenkin jossain määrin nuorisofestivaalina johtuen ehkä sen taustasta. (H1.)

Jonkintyyppistä profilointia väistämättä tulee, mutta me ei olla tietoisesti kohdennettu festivaali. Meillä ehkä ne ohjelmistovalinnat muokkaa festivaalia. Ne (ohjelmistovalinnat) eivät ole pelkästään siitä riippuvaisia mitä me halutaan tehdä, vaan monesti on kyse siitä mikä se saatavuus milloinkin on. Provinssi on kuitenkin sallittu festivaali ja sellaisena se pysytään. (H2.)

Molemmat haastateltavien edustamat festivaalit omaavat pitkät ja vaihderikkaat juuret Suomen tapahtumatarjonnassa ja haastateltavat mieltävät festivaalien sopivan kaiken ikäisille kävijöille, jonka vuoksi ikärajaa ei ole myöskään laadittu rajoittamaan tapahtumaan osallistujia. Kumpikaan festivaali ei ole tarkoituksella profiloitu suoraan vastaamaan tiettyä kohderyhmää, vaan siihen vaikuttaa yleisesti tapahtuman artistikattaus, joka elää aina muuttuvien trendien ehdoilla.

Henkilökohtainen näkemys saavutettavuudesta -kohdassa haastateltavat saivat pohdittavakseen, millaisena he kokevat saavutettavuuden käsitteenä tai miten se määritellään. Samassa yhteydessä tiedusteltiin, vaikuttaako saavutettavuus festivaalin kävijöihin ja onko sillä väliä, että se näkyy kävijöille. Lisäksi kysytään, onko festivaali saanut palautetta saavutettavuudesta.

Haastateltavia pyydettiin määrittelemään saavutettavuus käsitteenä.

Ruisrockissa se on sitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua, tai se on se mihinkin pyritään. Erilaiset saavutettavuuteen liittyvät toimet pyrkivät edistämään sitä mahdollisuutta ja avaamaan festivaalia kaikille. Saavutettavuus pitää sisällään yhdenvertaisuuden, esteettömyyden, moninaisuuden ja sen tarkoituksena on huomioida erityisryhmät. (H1.)

Saavutettavuuden pitäisi läpileikata kaikki mahdolliset ihmisryhmät ja rajoitteet. Rajoitteet voivat olla paljon muutakin kuin fyysisiä, kuten esimerkiksi taloudellisia tai yhtäläillä henkisiä rajoitteita, osallisuuteen liittyviä. Mä ajattelen että ihmisten juhla -motto pitää sisällään sen, että saavutettavuus tarkoittaa nimenomaan että me ollaan ihan kaikille saavutettavia ja eikä rajattaisi pois mitään ihmisryhmää meidän potentiaalisesta kävijäryhmästä. (H2.)

Tuottajat käsittivät saavutettavuuden olevan yhdenvertaisuuden edistämistä, erityisryhmien tarpeiden huomioimista ja sitä, että saavutettavuudella pyritään tarjoamaan kaikille moninainen tapahtuma, pyrkien mahdollistamaan kaikkien ihmisten osallistumisen.

Seuraavaksi haastatteluissa keskityttiin siihen, miten saavutettavuus mahdollisesti vaikuttaa festivaalin asiakkaisiin.

Saavutettavuus vaikuttaa kävijöihin niin, että saavutettavuustoimenpiteiden kautta jokainen tuntee olevansa tervetullut tapahtumaan ja tulee kuulluksi. (H1.)

Kyllä se varmasti näkyy. Nämä kaikki (saavutettavuus)asiat on enemmän tai vähemmän yhteiskunnan tulosta ja kyllä ihan viime vuosina saavutettavuus on mennyt eteenpäin koko yhteiskunnan tasolla ja laajentunut niistä ilmeisistä asioista. On aika selvää, että kaikilla firmoilla, instituutioilla ja tapahtumilla pitää olla ajatus saavutettavuudesta ja saavutettavuussuunnitelma. Tämä on hieno kehitys. On väistämätöntä, että se näkyy meilläkin siis kokoajan enemmän tästäkin syystä. (H2.)

Haastateltavia pyydettiin pohtimaan, onko saavutettavuuden näkymisellä organisaation ulkopuolelle merkitystä.

On ehdottomasti tärkeää, että me tehdään sitä (saavutettavuus)työtä, niin sen täytyy näkyä. Se luo merkitystä asian ympärille, kun se pidetään esillä ja näin muutkin pystyy suhteuttamaan sitä toimintaansa. Ja että ennen kaikkea tehdään niitä tekoja, pelkkä puhuminen eri riitä. (H1.)

Kyllä. Kun se (saavutettavuus) läpileikkaa kaiken tässä yhteiskunnassa, mitä me koetaan. Pistää ehkä enemmän silmään se, jos ei ole otettu huomioon jotain. Vaikka tää asia ei koskisi itseä, niin silti saatetaan huomata ja olla että "hei, ootteko miettinyt tuota saavutettavuusasiaa tuossa". (H2.)

Molemmat haastateltavista kokivat saavutettavuuden näkyvän festivaalin kävijöille saavutettavuuden eteen tehtyjen toimenpiteiden kautta, mutta myöskin sen avulla että aiheena saavutettavuus on korostunut vuosien aikana yhä enemmän. Molemmat olivat myös yhtä mieltä siitä, että saavutettavuuden ja sen eteen tehdyn työn tulee näkyä myös organisaation ulkopuolelle ja usein kävijät jo mieltävätkin saavutettavuuden olevan osa festivaalin sisältöä.

Seuraavaksi haastatteluissa kysyttiin sitä, saako festivaali palautetta saavutettavuudesta.

Ollaan saatu palautetta paljonkin, meillä tehdään vuosittain saavutettavuuskysely, mutta palautetta saadaan ympäri vuoden. Varsinkin saavutettavuuden piirissä olevat henkilöt antavat paljon palautetta. Uskon että saadaan myös palautetta sen takia, kun ollaan niin avoimia ja pyydetään lähettämään sitä (palautetta). (H1.)

Joo. Kehuja tulee infomailiin ja toki palautetta siitä, että jokin asia olisi voinut olla paremmin. Ne ihmiset joille saavutettavuusasiat merkitsee enemmän, antaa myös yleensä sitä palautetta. Palautetta tulee ennen ja jälkeen festivaalin, joskus myös sen aikana. Puskaradiopalaute on myös arvokasta ja

sitä saadaan esimerkiksi avustajan näkökulmasta. Me kehoitetaan antamaan kyllä palautetta kaikkienensa. (H2.)

Molemmat festivaalit saavat myös tasaisesti palautetta eri kanavien kautta ja toivovat löytävänsä myös keinoja, jotta sitä saataisiin enemmän. Huomioksi nostettiin se, että palautetta tulisi saada enemmän varsinkin niiltä henkilöiltä, jota saavutettavuus koskee eniten.

Miten saavutettavuus näkyy käytännössä festivaalilla -kohdassa on pohdinnan alla konkreettisia toimia, millä kenties festivaali pyrkii parantamaan saavutettavuutta sekä mitä keinoja festivaalilla on jo nyt käytössään.

Festivaalista pyritään tekemään mahdollisimman esteetön ja ehkä se, mistä tää kaikki kumpuaa on että yhdenvertaisuus on yksi festivaalin arvoista. Yksi kiinteä osa on myös se, että saavutettavuusasioilla on oma vastaava henkilö, joka koordinoi saavutettavuuden kehittämistä. Toinen keskeinen asia on se, että kuunnellaan ja konsultoidaan asiantuntijaorganisaatioita saavutettavuuteen liittyen. Sit myös on asiakasosallistaminen, eli kysellään ja kerätään palautetta. (H1.)

Perinteisiä toimia on vuosia ollut invakorokkeet ja muut esteettömyystoimet. Ollaan pyritty myös tekemään selkokielistä sivustoja, jotka on kaksikielisiä. Pian tulee myös ruotsinkielinen lisäksi. Lisäksi alueella on kaksikieliset kyltitykset ja ollaan myös pyritty tekemään kuvallisia kylttejä ja karttoja, että ihmiset pystyy lukematta ymmärtämään alueen. Esteistä ja kulkureiteistä pyritään viestimään selkeästi. Alueen ohjelma -ja ruokatarjonta on myös monipuolista, jokaiselle löytyy aina jotain syötävää. Toki on myös sosiaalinen saavutettavuus jonka arvo on ollut se, että halutaan osallistaa työpajojen avulla syrjäytyneitä tai syrjäytymisvarassa olevia nuoria niin, että ne pääsee osalliseksi siihen festivaaliin. (H2.)

Festivaalien saavutettavuus näkyy konkreettisesti perinteisten esteettömyystoimien myötä, joita ovat esimerkiksi oma sisäänkäynti erityisryhmäläiselle, invakorokkeet ja esteettömät reitit. Huomiota on kiinnitetty myös tapahtuman internetsivujen monikäyttöisyyteen ja tapahtuman monipuolisuuteen esimerkiksi ohjelmatarjonnan parissa. Asiantuntijaorganisaatioiden kuuntelemisella ja palautteen keräämisellä saadaan neuvoja siitä, mitä tulevaisuudessa tapahtuman osalta voidaan tehdä toisin.

Saavutettavuuden ongelmat ja haasteet -avaa tuottajan näkökulmasta saavutettavuuden parissa olevia ongelmia ja haasteita festivaalilla.

Ehkä kyse on sellaisesta ajankäytöstä ja resursseista. Ruissalon kansanpuisto tuo sijainniltaan omat haasteensa, koska aluetta ei voida asfaloitaa kokonaan. Yksi keskeinen asia on myös kouluttaminen. Haaste on se, että meillä on paljon ihmisiä lyhyissä työsuhteissa ja vapaaehtoisina, jotka hoitavat pääasiassa sen asiakaspalvelun ja ohjaamisen siellä alueella, että miten saataisiin nämä ihmiset koulutettua näihin teemoihin tarpeeksi syvästi (H1.)

Haasteitahan on paljon ja aina voidaan tehdä paremmin asioita. Meidän isoimmat haasteet on kuitenkin siinä, että miten me pystytään kuulemaan ihmisiä, niitä erilaisia ryhmiä. Me ei olla kauhean paljon vielä onnistuttu osallistamaan erilaisia ryhmiä tapahtuman suunnittelussa ja tekemisessä. Meidän tarvitsisi kuulla se ääni niiltä ryhmiltä, jotka eivät käy festivaalilla tai anna sitä palautetta, jotta me pystytään tekemään tapahtumasta mahdollisimman saavutettava. Joskus joudutaan tekemään sellaisia ratkaisuja, jotka ei ole kaikille soveltuvia, mutta niitä pitäisi olla mahdollisimman harvoin ja niiden tulisi olla hyvin perusteltuja. (H2.)

Saavutettavuuden ongelmakohdaksi nostettiin esiin resurssit kuin myös se, miten pystytään osallistamaan erityisryhmiä mukaan tapahtuman suunnitteluun. Saavutettavuuden ja sen monimuotoisuuden ymmärtämättömyyden sekä sidosryhmien koulutuksen puutteen vuoksi ei välttämättä pystytä hahmottamaan kaikki toimia, joita saavutettavuuden edistämiseksi tarvitaan.

Kustannukset-kohdassa tutkitaan saavutettavuudesta mahdollisesti koituvia kustannuksia tapahtumalle. Lisäksi haastateltavat pohtivat, olisiko mahdollisesti yhteistyö erilaisten organisaatioiden ja yritysten kanssa keino kattamaan syntyvät kustannukset.

Kustannuksia syntyy tottakai esimerkiksi liittyen infraan. Vessat, katsomokorokkeet, järjestyksenvalvonta saavutettavalla kortilla, esteetön sisäänkäynti, että kyllähän näistä tulee kustannuksia. (H1.)

Ei mitään isoja rahallisia investointeja ole, budjetissa on kohtia jotka realisoituu juuri siitä syystä, kun tehdään rakenteita ja se nyt on selvää, että rampit ja muut maksaa. Mutta ei ne ole prosentuaalisesti merkittävässä roolissa. Meillä oli vuoden 2020 festivaalille ja nyt tulevan kesän 2021 festivaalille teemana saavutettavuus, johon me panostetaan budjettitasolla eritavalla. Ollaan tehty yhteistyötä Kaikkien Festari -organisaation kanssa, joiden avulla ollaan ennenkin tuotettu ohjelmayhteistyötä ja nyt pyritään tekemään

saavutettavuussuunnitelma. Tässä tavoitellaan sitä, että taloudellisella panostuksella saataisiin niitä keinoja käyttöön ja kehityttäisiin siinä, miten me saataisiin se ääni kuuluviin ja tavoitettaisiin ne eri ryhmissä olevat ihmiset. (H2.)

Molemmat tuottajat kertoivat saavutettavuudesta koituvan kustannuksia, jotka syntyvät esimerkiksi alueen rakenteellisista, esteettömyyden alaisista toimista, kuten katsomokorokkeista. Kustannuksia ei kuitenkaan kavahdeta ja ne ovat kokonaismäärään katsottuna pieni osa budjettia, johon toivottaisiin parannusta.

Seuraavaksi käsiteltiin sitä, onko festivaalilla käytössä yhteistyökumppanuuksia saavutettavuuden osalta.

Ollaan just Turun avustajakeskuksen kanssa tehty yhteistyötä useampia vuosia. Sieltä sitten saadaan ilmaiseksi näitä yleisavustajia, samoin kuin heiltä saadaan myös avustajia jos meillä on vammaisia talkoolaisia, jotka tarvitsevat avustajan mukaan siihen talkoiluun. Olisikin hienoa, jos löytyisi kumppaneita näitä asioita edistämään. (H1.)

Meillä ei ole suoria yhteistyötahoja, eikä suoranaisesti olla edes ajateltu että tehtäisiin yhteistyötä tällaisen asian myötä. Toiseen suuntaan me kuitenkin lahjoitetaan rahaa akkreditoinnin kautta, eli siihen ilmoittautumisen yhteydessä saa halutessaan lahjoittaa rahaa meidän tärkeäksi katsomaan hyväntekeväisyyskohteeseen. Esimerkiksi eräänä vuotena meillä oli kohteena Mieli Ry. Mutta miksi ei, varmasti voisi löytyä tahoja joiden kanssa voitaisiin tehdä jotain tosi spesiaalia, ehdottomasti kokisin vastaavan käytänteen hyväksi ja siitä on hyötyä kaikille. Festivaali onkin tosi hyvä alusta uusille innovaatioille. (H2.)

Molemmat haastateltavat ovat sitä mieltä, että erilaisilla yhteistyökuviolla voitaisiin tarjota alusta uusille toiminnolle tapahtumassa, sekä myös erilainen elämyskokemus festivaalilla kustannustehokkaasti. Vastaavanlaisesti tulevaisuudessa yhteistyökuviot organisaatioiden ja muiden toimittajien kanssa nähdään kannattavaksi festivaalin, yhteistyötahon sekä kävijän kannalta.

Saavutettavuuden tulevaisuus antaa näkökulman sille, näkevätkö tuottajat tapahtumien olevan yhteiskunnallisessa vastuussa saavutettavuuden edistämiseksi ja minkä vuoksi. Lisäksi havahdutaan tutkimaan millainen olisi ihanteellinen tapahtuma, jossa huomioitaisiin saavutettavuus.

Tapahtumajärjestäjillä on todellakin vastuu ja velvollisuus tehdä tapahtumista saavutettavia ja sitä kautta suoda kaikille mahdollisuus osallistua. Näen että yhdenvertaisuutta edistämällä on mahdollisuus lisätä sitä inklusiota, mikä lisää ihmisten hyvinvointia ylipäätään ja siinä missä tää asia on kuitenkin yhteiskunnassa ja yrityksiensä vastuulla, olisi tosi tärkeää että tapahtumat ottaisivat tän asian omakseen ja kantaisivat oman kortensa kekoon, vaikka tosi moni sitä jo tekeekin. (H1.)

Vastuu on todella iso. Kun ajatellaan ideologisella tasolla festivaaleja, se kuuluu suomalaiseen kesään, nuoruuteen ja sukupolvikokemukseen. Festivaali saattaa olla myös se ensimmäinen kokemus massatapahtumista, joten on tärkeää että sen kokemuksen tulee olla hyvä ja saavutettava. Tapahtumien avulla tullaan osaksi yhteiskuntaa. (H2.)

Haastateltavat kertoivat saavutettavuuden olevan erittäin tärkeää ja molemmat kokivat festivaalien ja tapahtumien olevan vastuussa saavutettavuuden parantamisesta. Vastuu koetaan isona ja yhteiskunnallisena, jonka avulla voidaan parantaa yksilön ja yhteisön hyvinvointia.

Seuraavaksi käsiteltiin sitä, millainen olisi lhanteellinen, saavutettava tapahtuma.

Kyllä mä ajattelen, ettei saavutettavuutta voi suunnitella ilman niitä ihmisiä. Varmasti se, että jos olisi rajattomat mahdollisuudet, kutsuttaisiin rajattomasti erilaisia ihmisiä mukaan rakentamaan sitä tapahtumaa. (H1.)

Ihanteellisin festivaali tai tapahtuma olisi sellainen, jossa hinnoittelu olisi jollain tavalla liukuva, vaikkapa omantunnon mukaan. Tärkeää olisi myös se, ettei ketään rajata pois kävijäkunnasta ja sisältö olisi huomioitu kaikille. Ihanteellista olisi, että itse alue olisi sellainen että joka paikasta pystyy näkemään ja sinne pääsee helposti apuvälineiden kanssa. Ennen kaikkea myös se turvallisuuden tunne on todella tärkeää. (H2.)

Ihanteelliseksi tapahtumaksi määriteltiin sellainen tapahtuma, jossa toimintaan osallistettaisiin kaikki ihmiset, varsinkin erityisryhmäläiset omana itsenään ja jonka tapahtumaympäristö olisi turvallinen, tervetullut ja huomioisi kaikkien erityisryhmien tarpeet aina pääsylippujen hinnoittelusta esteettömyyteen alueella.

Parhain tapa lisätä saavutettavuutta tapahtumissa -kohdassa kysyttiin tuottajien mielestä parhaita tapoja lisätä saavutettavuutta tapahtumien kannalta.

Erilaisien osallistujien osallistamista suunnitteluun, erityisryhmien konsultointi ja ehkä näen, että ennen kaikkea on se halu tehdä ja yhteisymmärrys siitä, että tämä on osa meidän toimintaa ja siitä saavutettavuudesta tulee osa omaa ajattelua ja organisaation toimintakulttuuria. Se löytyy sieltä visioista ja strategioista, josta se todella jalkautuu sinne toimintaan niin että se on kaikille itsestään selvä asia. (H1.)

Siten että saataisiin osallistettua mahdollisimman heterogeeninen ryhmä ihmisiä tekemään tapahtumaan, jolla olisi sitä näkemystä ja kokemusta siihen tekemiseen. Meidän pitäisi päästää ne ihmiset ääneen, jotka edustaa niitä eri ääniä, eikä ylhäältäpäin itse määrittää näiden ihmisryhmien tarpeita. (H2.)

Parhaimmat tavat lisätä saavutettavuutta tapahtumaan onkin jo ihanteellisen tapahtuman ideologiassa. Erityisryhmien osallistaminen tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen koetaan molempien tuottajien osalta tärkeäksi asiaksi. Esiin nousee myös usko siihen, että saavutettavuuden adaptoimisella organisaation toimintaan voidaan kehittää pitkässä tähtäimessä saavutettavampia tapahtumia.

6.4 Haastatteluiden johtopäätökset

Haastateltavat omaavat vuosien kokemuksen festivaalityöstä ja tapahtuma-alan toiminnasta, jonka vuoksi heillä on vahva ymmärrys myös saavutettavuuden merkityksestä tapahtuman kävijöille, vaikkakaan aina toimenpiteet eivät näkyisi vahvasti ulospäin. Molempien festivaalien omistaessa vahvan ja perinteikkään taustan, on kuitenkin tietynlainen imago syntynyt vuosien saatossa ja näin ollen rajannut kävijäkuntaa sen mukaisesti, vaikkakin osittain tahtomatta.

Vaikka saavutettavuus on ymmärrettävää käsitteenä ja käytössä on paljon toimia sen edistämiseksi, kuitenkin saavutettavuus saattaa esiintyä vaikeana asiana sisäistää organisaation sisälle ja näin ollen sen toimia ei välttämättä pystytä ymmärtämään osana elämyksellistä tapahtumaa riippumatta siitä, kuuluuko erityisryhmään. Näin ollen on tärkeää

lisätä aiheesta kertovia koulutuksia organisaation sisällä, sekä myös viestittää toimista festivaalin kävijöille, että myös sidosryhmille. Näin ollen festivaalit voivat omien toimiansa kautta poistaa tai vähentää saavutettavuudesta esiintyviin, mahdollisesti jopa negatiivisiin ajatusmaailmihin. Tiedotus tapahtuman saavutettavuudesta voi lisätä myös yhteistyömahdollisuuksia, joiden avulla voidaan suorittaa kustannustehokkaita uusia innovaatioita tapahtumaan, tai saada taloudellista tukea esimerkiksi alueen esteettömyyden kehittämiseksi.

Saavutettavuuden edistämiseksi organisaation toimien kannalta voidaan hyödyntää Suomessa toimivia asiantuntijaorganisaatioita ja saavutettavuusoppaita, jonka avulla voidaan luoda festivaalille omat suuntaviivat saavutettavuuden toteuttamiseksi tapahtumassa. Yhtenäisten ohjeiden ja toimintamallin rakentaminen edesauttaa saavutettavuuden ymmärtämistä ja auttaa organisaatiota toteuttamaan saavutettavuustoimenpiteitä.

Erityisryhmät nähtiin vahvasti osallisena tapahtuman tuotannossa. Erityisryhmiä voidaan osallistaa mukaan festivaalin tuotantoon avoimien ovien, työpajojen tai jalkautumisen avulla ja näiden avulla voidaan myös kerätä arvokasta palautetta organisaatiolle itselleen. Lisäksi erityisryhmien osallistaminen on myös resurssi tapahtuman tuotannossa ja usein nämä henkilöt myös haluavat aidosti vaikuttaa tapahtuman toteuttamiseen.

Molempien festivaalien tapahtumapaikat voivat hankaloittaa täysin esteettömän tapahtuman tuottamisen, jonka vuoksi tapahtuma-alueen kehitys muutoin on tärkeää. Huomio kannattaa näin ollen siirtää alueen parannettavaan esteettömyyteen ja mahdollisesti alueella tapahtuvaan palvelu- ja ohjelmatarjontaan. Tässä korvaamaton apu saattaa olla avustajajärjestöillä ja muilla toimitahoilla, jotka ovat painottuneet saavutettavuuden edistämiseen tai sen alaisten palveluiden tuottamiseen. Tapahtuma-alueen esteettömyyden kehittämiseen voi olla hyväksi käyttää erityisryhmäläisiä, jolla on tärkeää tietoa pienistäkin yksityiskohdista, jotka voivat helpottaa merkittävästi alueella kulkemista.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää saavutettavuuden monimuotoista käsitystä ja perehtyä tapahtumatuottajien antamien näkökulmien kautta festivaalien saavutettavuuteen, ongelmakohtiin ja tulevaisuuden näkymiin. Tutkimuksessa oli kohderyhmänä myös syrjäytyneet nuoret, jotka kuuluvat erityisryhmänä saavutettavuuden piiriin. Nuorien antamat vastaukset näyttävät suuntaviivat siihen, miten nuoret näkevät saavutettavuuden, kiinnostaako saavutettavuus aiheena sekä lunastaako Provinssi festivaalina laatimat arvonsa ja miten Provinssin saavutettavuutta voidaan kehittää.

Yhdistämällä laadullisen sekä määrällisen tutkimusmenetelmien anti, voidaan tulla siihen tulokseen, että Provinssin saavutettavuutta voidaan parhaiten kehittää pääsylippujen hintojen muokkaamisella erityisryhmien elämäntilanteiden mukaan, sekä osallistamalla erityisryhmäläisiä mukaan festivaalin suunnittelussa, että myös sen toteutuksen aikana. Samalla pystytään keräämään palautetta matalalla kynnyksellä, vaikkakin tätä voisi kerätä myös erillisellä palautekyselyllä festivaalin jälkeen. Näiden toimien avulla erityisryhmäläiset voivat kokea vaikuttavansa festivaalin saavutettavuuden edistämiseen. Lisäksi edellä mainitut toimet kaikkienensa mahdollistavat monimuotoisen festivaalin järjestämisen, jossa korostuvat osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvoisuus. Parhaimmillaan nämä toimet ehkäisevät syrjäytymisessä ja mahdollistavat syrjäytymisvaarassa olevan nuoren ulospääsyn tilanteesta.

Opinnäytetyö prosessina oli erittäin opettavainen ajanjakso ja aihe valikoitui sen ollessa tulevaisuuden yksi tärkeimpiä huomionkohteita niin tapahtumatyössä, kuin tapahtumatuottajan ammatissa. Saavutettavuuden kehittäminen on jokaisen vastuulla riippumatta omasta ammatistaan tai yhteiskunnallisesta asemasta, eikä asian eteenpäin työstäminen ja erityisryhmäläisten tapahtumaelämyksien kehittäminen saa unohtua.

Opinnäytetyön onnistumisia olivat mielenkiintoiset haastattelut, kyselyn työstäminen ja kannustava palaute kaikkien osapuolien kohdalta. Yhteistyö sujui kaikkien osapuolien kanssa loistavasti, niin ohjaavan opettajan, toimeksiantajan kuin Tolkkupajan yhteyshenkilön. Onnistumisen tunteita toi mukanaan myös opinnäytetyön aiheen

avautuminen tekijälle itselleen prosessin aikana, jolloin aiheeseen uppoutui enemmän, kuin aluksi oli suunnitelmissa.

Haasteita opinnäytetyön kohdalla tuotti Covid -19 pandemia, joka muokkasi osaltaan opinnäytetyön alkuperäistä aihetta. Tämän lisäksi tekijä joutui olemaan osallistumatta työpajoihin ja siirtämään tutkimuskyselyn täyttämisen vastuun toiselle henkilölle. Sosiaalisella kanssakäymisellä opinnäytetyöstä olisi voinut tulla vielä enemmän syväluotaavampi erityisryhmän kannalta, kuin myös haastatteluiden kohdalla. Kyselyn suunnittelussa ja opinnäytetyön aikataulutuksessa kesti enemmän aikaa, kuin oli suunniteltu. Muuttuvat elementit prosessin aikana niin tekijällä, kuin yhteiskunnassa aiheuttivat epätietoisuutta ja välillä myös luovuttamisen tunteita, jotka osaltaan vaikuttivat kokonaisvaltaisesti prosessiin.

Opinnäytetyö raapaisee yhteiskunnallisesti merkittävää aihetta, josta ei ole olemassa paljon tutkimustietoa. Saavutettavuuden moniulotteinen olemus mahdollistaa tulevaisuudessa kymmeniä tutkimuksia aiheesta erilaisilta näkökulmilta. Tämän opinnäytetyön tutkinta pohjautui syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin, sillä tulevaisuuden suurien ikäluokkien väistyessä on tärkeää pystyä huomioimaan tässä hetkessä ne, jotka vaikuttavat eniten toimillaan tulevaisuudessa. Saavutettavalla tapahtumatyöllä voidaan nämä nuoret osallistaa mukaan toimintaan hyvin varhain, jolloin pystytään ehkäisemään syrjäytymistä jo ennen sen vaaraan joutumista.

Opinnäytetyö toimii ohjenuorana heille, kenelle saavutettavuus on käsitteenä vielä vieras tai saavutettavuuden alaisia toimenpiteitä ei vielä välttämättä osata hyödyntää omassa työssä. Pienillä muutoksilla ja adaptoitumalla ajatukseen, ettei saavutettavuus ole koskaan pois keneltäkään, voidaan luoda yhä yhdenvertaista, tasa-arvoista tulevaisuutta festivaaleilla, kuin myös arjessa.

LÄHTEET

- Brunila, A. 2014. Teknologian uudet vallankumoukset muuttavat maailmaa vauhdilla. [Verkkolehtiartikkeli]. Tieteessä tapahtuu 32(1), 56–57. [Viitattu 25.04.2021]. Saatavana: <https://journal.fi/tt/article/view/40863>
- Euroopan yhteisöjen virallinen lehti. 2000. Euroopan unionin perusoikeuskirja. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 19.02.2021]. Saatavana: https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_fi.pdf
- European Union agency for fundamental rights. 2018. Being black in the EU. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 19.02.2021]. Saatavana: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-being-black-in-the-eu_en.pdf
- Esteettömyys: Osa 1, Johdanto ja periaatteet tuotteiden, palveluiden ja ympäristöjen suunnitteluun = Accessibility. part 1, Introduction and principles for design of products, services and environments. 2010 Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto SFS RY.
- Haju- ja makuaistin menetys masentaa – flunssakin voi viedä pysyvästi. 01.02.2015. [Verkkoartikkeli]. Studio55. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: <https://www.studio55.fi/terveys/article/haju-ja-makuaistin-menetys-masentaa-flunssakin-voi-vieda-pysyvasti/4709502>
- HE 170/2004. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.
- Ihmisoikeuskeskus. 2014. Ihmisoikeuskasvatus ja -koulutus Suomessa. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: https://1586428.168.directo.fi/@Bin/0c61454a8635553b3e9496b590055ef4/1621868940/application/pdf/459978/IOK-Ihmisoikeuskasvatus_ja_koulutus_Suomessa_koko_raportti_0104.pdf
- Invalidiliitto. Ei päiväystä. Esteettömyys. [Verkkosivu]. [Viitattu 09.05.2021]. Saatavana: <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys>
- Jyväskylän yliopisto. 23.04.2015. Määrällinen tutkimus. [Verkkosivu]. [Viitattu 06.05.2021]. Saatavana: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. Ei päiväystä. Luotettavuus. [Verkkosivu]. [Viitattu 06.05.2021]. Saatavana: <https://www.kamk.fi/fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Luotettavuus>

- Kansaneläkelaitos. 2.2.2018. Kela lyhyesti. [Verkkosivu]. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://www.kela.fi/kela-lyhyesti>
- Keisala, S. 2020. Torstaina piti alkaa Provinssi, Törnävänsaarelta löytyy silti provinssifiilis: Luonto ja Tolkkupajan koristeet kutsuvat piknikille. [Verkkoartikkeli]. Epari. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://www.epari.fi/uutiset/online-uutiset/torstaina-piti-alkaa-provinssi-tornavansaarelda-loytyy-silti-provinssifiilis-luonto-ja-tolkkupajan-koristeet-kutsuvat-piknikille-1.6243151>
- Kinnunen, T. 2011. Aistimellinen antropologia: Tieteen ja sivistyneen ihmisen rappio? [Verkkolehtiartikkeli]. Tiedepolitiikka: Edistykseellinen tiedeliitto 36 (4) 15–26. Viitattu 26.04.2021. Saatavana Elektra -tietokannasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Koskela, H. & Nurminen, R. 12.6.2008. Ymmärtää voi, mutta hyväksyä ei: Jakomäen ilkvallanehkäisyprojektin arvioinnin loppuraportti. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: http://www.turvallisuussuunnittelu.fi/material/attachments/turvallisuussuunnittelu/hyvatkaytannot/rikollisuusjahairiokayttaytyminen/6GmCj9yqd/ILPO_loppuraportti.pdf
- Laine, T., Hyväri, S. & Vuokila-Oikonen, P. 2010. Syrjäytymistä vastaan sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: Tammi.
- Laitinen, M., Haapala, S., Ilonen, M., Väyrynen, S., Markkanen, M. & Pietilä, P. 2013. Miksi joka paikkaan pitää päästä. Helsinki: Kansanvalistusseura.
- Lehtonen, T. 2009. Arvot ja arvojohtaminen: Filosofisia huomautuksia. [Verkkojulkaisu]. Hallinnon tutkimus, 28 (4), 3–15. [Viitattu 04.04.2021]. Saatavana Elektra -tietokannasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Lindfors, P. 2007. Tutkimuksia, kokemuksia ja ajatuksia yhteisöllisyyden terveysvaikutuksista. [Verkkolehtiartikkeli]. Psykoterapia : Therapie-säätiö 26 (1), 21-37. [Viitattu 26.04.2021]. Saatavana: <https://www.psykoterapia-lehti.fi/tekstit/lindfors107.htm>
- Maamies, S. 2005. Jalkautuva huoltokirja. [Verkkolehtiartikkeli]. Kielikello: kielihuollon tiedotuslehti 1. [Viitattu 19.02.2021]. Saatavana: <https://www.kielikello.fi/-/jalkautuva-huoltokirja>
- Marttunen, M., Huurre, T., Strandholm, T. & Viialainen, R. 2013. Nuorten mielenterveyshäiriöt: opas nuorten parissa työskenteleville aikuisille. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. [Viitattu 19.02.2021]. Saatavana: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110484/THL_OPA025_2013.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Mitä tarkoittaa sosiaalinen saavutettavuus. 28.10.2020. [Video]. Mithiku, H.Helsinki: Partio live. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: https://www.youtube.com/watch?v=lwPbpBCLN_4&ab_channel=Partiolive
- Myrskylä, P. 2012. Hukassa: keitä ovat syrjäytyneet nuoret? [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Elinkeinoelämän valtuuskunta. [Viitattu 27.02.2021]. Saatavana: <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2012/02/Syrjaytyminen.pdf>
- Näkövammarekisterin vuosikirja. 2019. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://cms.nkl.fi/sites/default/files/2021-02/N%C3%A4k%C3%B6vammarekisterin%20vuosikirja%202019%20tekstiversio.pdf>
- Näpärä, L. 12.04.2017. Haastattelun lajityypit. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Spoken. [Viitattu 06.05.2021]. Saatavana: <https://spoken.fi/2180/>
- Pitävä ote kulttuuritoimintojen aluetaloudellisista vaikutuksista ja merkityksistä: Tapauksena Seinäjoen rytmimusiikkiklusteri. 2016. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Ruralia-instituutti. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: <file:///C:/Users/Omistaja/Downloads/60706-Artikkelin%20teksti-65757-1-10-20170208.pdf>
- Pohjanpää, K. 2009. Ajat muuttuvat, muuttuvatko menetelmät. [Verkkolehtiartikkeli]. Hyvinvointikatsaus (4). [Viitattu 06.05.2021]. Saatavana: https://www.stat.fi/artikkelit/2009/art_2009-12-14_009.html
- Provinssi. Ei päiväystä. Arvot. [Verkkosivu]. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://www.provinssi.fi/provinssi/arvot/>
- Provinssi, IlosaariRock ja Tuska peruttiin -festivaalijohtajilla tiukat paikat pitää seuraavien vuosien juhlat turvattuina: ”peli oli pakko viheltää poikki”. 16.04.2021. [Verkkoartikkeli]. Yle uutiset. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://yle.fi/uutiset/3-11887379>
- Provinssi. Ei päiväystä. Saavutettavuus. [Verkkosivu]. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://www.provinssi.fi/info/saavutettavuus/>
- Provinssi. Ei päiväystä. Majoitus. [Verkkosivu]. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: <https://www.provinssi.fi/info/majoitus/>
- Punainen risti. Ei päiväystä. Kohti monimuotoisuutta: Vähemmistöt, syrjintä ja syrjimättömyys Suomessa. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 19.03.2021]. Saatavana: <https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/koulutusmateriaali-SEIS.pdf>
- Reivinen, J. & Vähäkylä, L. 2013. Ketä kiinnostaa: Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytyminen. Helsinki: Gaudeamus.

- Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006. Mitä laadullinen tutkimus on: lyhyt oppimäärä. [Verkkojulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. [Viitattu 06.05.2021]. Saatavana: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html
- Saarihelveti. Ei päiväystä. Tapahtumapaikka. [Verkkosivu]. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://saarihelveti.fi/tapahtumapaikka/>
- Saavutettavuusopas. Ei päiväystä. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Kuntaliitto. [Viitattu 21.04.2021]. Saatavana: <https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/verkko-oppaat/saavutettavuusopas/1-4-saavutettavuusdirektiivi-lyhyesti#>
- Seinäjoen kaupunki. Ei päiväystä. Nuorten kohtaamispaikka JOJO. [Verkkosivu]. [Viitattu 04.05.2021]. Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/kulttuuri-ja-liikunta/nuoriso/nuorisotilat-ja-toiminta/nuorisotilat/jojo/>
- Seinäjoen kaupunki. Ei päiväystä. Kaikukortti. [Verkkosivu]. [Viitattu 04.05.2021]. Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/kulttuuri-ja-liikunta/kulttuuri/kulttuurikohteet/kaikukortti/>
- Seinäjoen kaupunki. Ei päiväystä. Törnävän tapahtuma-alue. [Verkkosivu]. [Viitattu 01.05.2021]. Saatavana: <https://www.seinajoki.fi/kulttuuri-ja-liikunta/tapahtumakaupunki-seinajoki/tapahtuma-alueet-ja-paikat/tornavan-kentta/>
- Selovuo, K. 2019. Saavutettavuusopas. 1. painos. Helsinki: Kari Selovuo.
- Silvanto, S. 2015. Selvitys Flow- festivaalin merkityksestä Helsingille ja helsinkiläisille. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 25.05.2021]. Saatavana: <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/flow-festival/current/uploads/2015/10/Selvitys-Flow-Festivalin-merkityksesta-Helsingille-ja-helsinkilaisille.pdf>
- Tanskanen, I. & Suominen-Romberg, T. 2009. Esteettömästi saavutettavissa. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.
- Tarssanen, S. 2009. Elämystuottajan käsikirja. [Verkkojulkaisu]. Rovaniemi: Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus LEO. [Viitattu 20.04.2021]. Saatavana: <http://www.kulmat.fi/images/tiedostot/Artikkelit/elmystuottaja%20ksikirja.pdf>
- Terveiden ja hyvinvoinninlaitos (THL). 12.4.2021. [Verkkojulkaisu]. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. [Viitattu 24.04.2021]. Saatavana: <https://thl.fi/fi/web/lapset-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/nuorten-syrjaytymisen-ehkaisy#koyhyiden>
- Tiilikainen, E. 2016. Yksinäisyys ja elämänkulku. [Verkkojulkaisu]. Gerontologia: Kasvun ja vanhenemisen tutkijat ry:n julkaisu 30(2), 91–93. [Viitattu 04.04.2021]. Saatavana Elektra-tietokannasta. Vaatii käyttöoikeuden.

- Tilastokeskus.9.2.2021. Elinolotilasto 2020. [Verkkosivu]. [Viitattu 04.04.2021]. Saatavana: https://www.stat.fi/til/eot/2020/01/eot_2020_01_2021-02-09_tie_001_fi.html
- Tilastokeskus. 2019. Suomalaisten internetin käyttö 2019. [Verkkosivu]. [Viitattu 04.04.2021]. Saatavana: https://www.stat.fi/til/sutivi/2019/sutivi_2019_2019-11-07_kat_001_fi.html
- Tolkkupaja. 2019. [Verkkosivu]. Seinäjoki: Seinäjoen nuorisopalvelut. [Viitattu 06.05.2021]. Saatavana: <https://www.tolkkupaja.fi/>
- Tuulari, J. 2000. Provinssirock: Ihmisten juhla: historiallinen kooste Provinssirockista ja sen tekijöistä 1979–2000. Seinäjoki: Rytmii-instituutti.
- Työ- ja elinkeinoministeriö. 10.9. 2009. Monimuotoisuus: Työelämän mahdollisuus. [Verkkosivut]. [Viitattu 04.04.2021]. Saatavana: <https://multikult.files.wordpress.com/2008/05/monimuotoisuus-tyc3b6elc3a4mc3a4n-mahdollisuus-opas.pdf>
- Valli, R. 2002. Yksinkertainen kysymys - vaikea ymmärtää: Kyselylomakkeen kysymysten merkitysanalyttinen tarkastelu. [Verkkoartikkeli]. Kasvatus: Suomen kasvatustieteellinen aikakauskirja 33 (5), 533–543. [Viitattu 07.05.2021]. Saatavana Elektra-tietokannasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Visit Seinäjoki. Ei päiväystä. Provinssi. [Verkkosivu]. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: <https://visitseinajoki.fi/tapahtumat-provinssi/>
- Vähäsarja, S. 11.4.2019. Yksinäisyys on elimistölle kuin 15 tupakkaa päivässä: toisten seurassa ihminen kylpee hyvissä hormoneissa. [Verkkoartikkeli]. Yle uutiset. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: <https://yle.fi/uutiset/3-10729799>
- Yhdenvertaisuuslaki. Ei päiväystä. [Verkkosivut]. Helsinki: Oikeusministeriö. {Viitattu 19.02.2021}. Saatavana: <https://yhdenvertaisuus.fi/documents/1410853/5002649/Yhdenvertaisuuslaki-suomi.pdf/1bcdda18-5318-4dcf-9c17-1566c1530012/Yhdenvertaisuuslaki-suomi.pdf>
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu. Ei päiväystä. Onko minua syrjitty. [Verkkosivu]. [Viitattu 24.05.2021]. Saatavana: <https://syrjinta.fi/onko-minua-syrjitty>
- Åkermarck, M., Hirvonen, M. & Kinnunen, T. 2020. Saavutettava viestintä: Yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. Helsinki: Gaudeamus.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset

Liite 2. Kyselytutkimus

Liite 1. Haastattelukysymykset

Opinnäytetyön haastatteluosuus.

Esittely.

Nimi, yritys, titteli

Festivaalin kuvaus.

- a) *Mikä on Provinssi / Ruisrock -festivaali.*
- b) *Miten festivaali on syntynyt.*
- c) *Kenelle festivaali on suunnattu.*

Henkilökohtainen näkemys saavutettavuudesta.

- a) *Millaiseksi koet ja / tai miten määrittelet saavutettavuuden.*
- b) *Miten saavutettavuus vaikuttaa festivaalin asiakkaisiin ja onko sillä merkitystä, että saavutettavuus näkyy asiakkaille.*
- c) *Oletteko saaneet palautetta saavutettavuudesta.*

Miten saavutettavuus näkyy käytännössä festivaalilla.

- a) *Toimintanne kautta, millä keinoilla saavutettavuutta pyritään edistämään ja mitä keinoja teillä on festivaalina käytössä jo nyt.*

Saavutettavuuden ongelmat ja haasteet.

- a) *Ongelmakohtat toteuttamisen kanssa festivaalilla.*
- b) *Muut esille nousseet asiat.*

Kustannukset.

- a) *Aiheuttaako saavutettavuus merkittäviä rahallisia investointeja, jos kyllä, niin miten.*
- b) *Hyödynnättekö yhteistyötahoja, kuten yrityksiä, tukemaan kustannuksissa, jotka syntyvät saavutettavuuden mahdollistamisesta ja kokisitko vastaavan käytänteen hyödylliseksi niin tapahtumaa tukevan yrityksen, tapahtuman kuin myös saavutettavuuden piirissä olevan henkilön puolesta.*

Saavutettavuuden tulevaisuus.

- a) *Millainen vastuu erilaisilla tapahtumilla ja organisaatioilla on saavutettavuuden parantamisessa ja miksi se on tärkeää.*
- b) *Millainen olisi ihanteellinen tapahtuma, jossa huomioidaan saavutettavuus*

Parhain tapa lisätä saavutettavuutta tapahtumissa.

- a) *Mielestäsi parhaimmat tavat lisätä saavutettavuutta*

Tämän lisäksi vielä muut esille nousseet asiat.

Liite 2. Kyselytutkimus

Provinssin saavutettavuuskysely

Tämä kysely on osa opinnäytetyötä, joka käsittelee saavutettavuutta ja sen ilmentymismuotoja sekä tapahtumissa että yhteiskunnassa. Opinnäytetyö tutkii yhteiskunnallisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorien näkemyksiä saavutettavuudesta, saavutettavuuden merkityksestä tapahtumissa ja sitä, miten Provinssi-festivaali voisi kehittää saavutettavuutta nuorien näkökulmasta.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Seinäjoen Provinssi-festivaali, jonka järjestää Seinäjoki Festivals Oy.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin 5 minuuttia. Vastaaminen on täysin vapaaehtoista. Kyselyyn vastataan nimettömänä ja vastaukset käsitellään luottamuksellisina. Kenenkään yksittäiset vastaukset eivät paljastu tuloksissa. Tulokset esitetään julkaistavassa opinnäytetyössä. Vastaa mielelläni kysymyksiin [jenna.minkkinen\(at\)seamk.fi](mailto:jenna.minkkinen@seamk.fi)

1. Ikä

- 18–20
- 21–23
- 24–26
- Yli 27 -vuotias

2. Sukupuoli

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua vastata

3. Elämäntilanteeni tällä hetkellä

- Töissä
- Työtön
- Opiskelija
- Sairaslomalla
- Äitiyslomalla
- Vanhempainvapaalla
-

Muu, mikä

4. Millaiseksi koet elämänlaatusi?

- Koen elämänlaatuni olevan erittäin hyvä
- Koen elämänlaatuni olevan hyvä
- Ei hyvä, eikä heikko
- Koen elämänlaatuni olevan heikko
- Koen elämänlaatuni olevan erittäin heikko

5. Yleisesti elämänlaatuuni vaikuttaa

Valitse kolme (3) eniten elämänlaatuun vaikuttavaa asiaa

- Ystäväsuhdet
- Perhesuhteet
- Koulutus
- Työt
- Harrastukset
- Taloudellinen tilanne
- Fyysinen hyvinvointi
- Henkinen hyvinvointi

Muu, mikä

6. Elämänlaatuni voisi parantua, jos voisin muuttaa tämän asian

Valitse yksi (1) asia, johon toivoisit tällä hetkellä suurimman muutoksen tapahtuvan Ystäväsuhdet

- Perhesuhteet
- Koulutus
- Työt
- Harrastukset
- Taloudellinen tilanne
- Fyysinen hyvinvointi
- Henkinen hyvinvointi

Muu, mikä

7. Ymmärrän mitä saavutettavuus tarkoittaa

- Kyllä
- En

Saavutettavuudella tarkoitetaan monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämistä. Saavutettavia palveluita voi hyödyntää elämäntilanteesta tai fyysisistä rajoitteista huolimatta. Saavutettavuus tarkoittaa myös palvelun, kohteen tai muun toiminnan helppoa lähestyttävyyttä kaikille. Synonyymina saavutettavuudelle toimii esteettömyys.

8. Olen tutustunut saavutettavuuteen

Valitse niin monta vastausta, kuin mistä olet saanut tietää saavutettavuudesta.

- Läheisen tai ystävän kautta
- Internetin kautta
- Oppilaitoksen tai työpaikan kautta
- Projektin tai tutkimuksen kautta
- Tapahtumien tai palveluiden kautta
- Terveystieteiden kautta

En ole tutustunut saavutettavuuteen

9. Saavutettavuus tapahtumissa

Kerro, miten koet yleisesti tapahtumien saavutettavuuden ja sen merkityksen.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	eikä samaa, eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koen voivani vaikuttaa tapahtumien saavutettavuuden kehittämiseen	☐	☐	☐	☐	☐
Olen antanut palautetta tapahtumalle saavutettavuudesta	☐	☐	☐	☐	☐
Saavutettavuus tapahtumissa on tärkeää	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtumien pitäisi yleisesti tiedottaa saavutettavuudesta enemmän	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtumien pitäisi yleisesti parantaa saavutettavuutta enemmän	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtumat ovat yhteiskunnallisesti vastuussa saavutettavuuden edistämisestä	☐	☐	☐	☐	☐

10. Yleisesti nuoria kiinnostaa saavutettavuus

- Kyllä
- Ei

11. Saavutettavuus ja nuoret

Kerro, miten mielestäni yhteiskunnallisesti heikoimmassa asemassa olevat nuoret voidaan tavoittaa osalliseksi tapahtumien toimintaan.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa, eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Nuoret tavoitetaan parhaiten jalkautumalla toimipisteisiin, missä nuoret käyvät (nuorisotilat, koulut)	☐	☐	☐	☐	☐
Nuoret tavoitetaan parhaiten, kun nuoret saavat tutustua toimipisteeseen (avoimet ovet, kokeilupäivät)	☐	☐	☐	☐	☐
Nuoret tavoitetaan parhaiten sosiaalisen median kautta viestimällä	☐	☐	☐	☐	☐
Nuoret tavoitetaan parhaiten stand-up pisteiden avulla (kauppakeskukset, tori)	☐	☐	☐	☐	☐
Nuoret tavoitetaan parhaiten erilaisissa tapahtumissa ja / tai tapahtumien aikana	☐	☐	☐	☐	☐

12. Mielestäni saavutettavuudella voidaan ehkäistä nuorien syrjäytymistä

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Ei samaa, eikä eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

13. Provinssi

- Olen osallistunut Provinssiin
- En ole osallistunut Provinssiin.

14. Olen käynyt Provinssissa yhteensä

Olen käynyt Provinssissa... (kuinka monta kertaa yhteensä)

15. Yleensä olen osallistunut Provinssiin

- Ostamalla lipun
- Saamalla lipun joltakulta
- Osallistumalla Provinssin järjestämän toiminnan kautta (mm. vapaaehtoiset)
- Olen päässyt Provinssiin muulla tavalla, millä

16. En ole osallistunut Provinssiin, koska

- Minulla ei ole ollut taloudellisesti mahdollista osallistua festivaalille
- Minulla ei ole ollut ystäviä, joiden kanssa mennä festivaalille
- Minun ei ole ollut mahdollista osallistua festivaalille fyysisten ominaisuuksien vuoksi
- Artistikattaus tai alueohjelma ei ole ollut mieleeni
- En käy festivaaleilla

Muu, mikä

17. Provinssi festivaalina

Kerro, millaisena koet yleisesti Provinssin.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa, eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Provinssi on saavutettava festivaali	☐	☐	☐	☐	☐
Provinssi on turvallinen festivaali	☐	☐	☐	☐	☐
Provinssi on hintalaatusuhteeltaan hyvä festivaali	☐	☐	☐	☐	☐
Provinssista löytyy helposti tietoa	☐	☐	☐	☐	☐
Tarvittaessa uskallan lähestyä festivaalin järjestäjiä asiani puitteissa	☐	☐	☐	☐	☐
Tarvittaessa tiedän, miten pääsen mukaan Provinssin toimintaan (mm. vapaaehtoiseksi, alueohjelmaan)	☐	☐	☐	☐	☐
Provinssi näkyy Seinäjoella ja koetaan Seinäjoen yhtenä identiteettinä	☐	☐	☐	☐	☐

18. Provinssin voisi kehittää saavutettavuutta

Kerro, miten Provinssi voisi kehittää saavutettavuutta toiminnassaan.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa, eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Järjestämällä vuoden aikana työpajoja, joihin osallistumalla voisi saada lipun festivaalille	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestämällä vuoden aikana työelämän edustajien tutustumistilaisuuksia, joihin osallistumalla voisi luoda uusia työelämän kontakteja (mm. kulttuuriala)	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestämällä edullisempia festivaalilippuja erityisryhmille (mm. opiskelijat, työttömät)	☐	☐	☐	☐	☐
Kehittämällä festivaalialueen esteettömyyttä (mm. sisäänkäynti, kulkuväylät)	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestämällä alueohjelmaan aistikokemuksiin perustuvia ohjelmia mm. haju, maku, näkö	☐	☐	☐	☐	☐
Kehittää markkinoitua ja tiedotusta yksinkertaisemmaksi ja helpommin ymmärrettäväksi	☐	☐	☐	☐	☐
Kehittämällä Provinssin näkyvyyttä maakunnassa (mm. bussikiertue, ständipisteet kauppakeskuksissa)	☐	☐	☐	☐	☐

19. Palautetta Provinssin saavutettavuudesta tai kehityskohteita
